

DRAUGAS

PERIODICALS
July, 02, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 02, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-01-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 126
Kaina 50 c.

95th ANNIVERSARY

Šiame numeryje:

Šarūnui Marčiulioniui
13-asis numeris buvo
laimingas. Teniso
pirmenybės Toronte.
2 psl.

Pornografija,
internetas ir
konstitucija. Lietuva
pasuko į Vakarus, ne
į Rytus. Lietuva
naujojoje Europoje.
3 psl.

Užrašai iš provincijos:
kandidatas į
prezidentūrą. Anglų
kalbos pamoka.
4 psl.

Aleksandri Dauniui
prisiminti.
5 psl.

XII Lietuvių tautinių
šokių šventės
atidarymas Čikagos
miesto centre. Pašto
problemos ir jų
sprendimai. „Židinio“
pamaldos.
6 psl.

Sportas

* Pirmoji į Wimbledon
teniso čempionato Anglijoje
moterų vieneto varžybų fi-
nalą iškopė tryliktoji pagal
skirtumą septyniolikmetė rusė
Marija Šarapova, ketvirtadienį
pusfinalyje 2:6, 7:6, 6:1 nugalė-
jusi 1999 m. Wimbledon čem-
pionė, 28 metų penktąją raketę
amerikietę Lindsay Davenport.
Beveik dvi valandas trukusios
pusfinalio varžybos dėl lietaus
buvo ne kartą nutrauktos, o
Rusijos tenisininkei pavyko
pasiekti persilaužimą po
pauzės antrojo seto pradžioje —
2:6, 1:2. „Grand Slam“ serijos
žaidynių finale M. Šarapova
žais pirmą kartą. Ji tapo an-
trąja jauniausia amžiumi teni-
sininke, kuriai pavyko pa-siekti
Wimbledon finalą. 1997 metais
šių varžybų Londone fi-nalė
žaidė bei nugalėjo tapo šeši-
olikmetė šveicarė Martina Hin-
gis.

* Chicago prasidėjo atvi-
ras JAV stalo teniso čempio-
natas, kuriame dalyvauja
pajėgiausi planetos stalo teni-
sininkai — būsimų olimpinų
žaidynių Atėnų dalyviai. Sek-
mingai pirmenybes pradėjo ir
Lietuvos atstovė Rūta Gar-
kauskaitė-Būdienė. Kvalifika-
cinėse varžybose lietuvė 4:0
įveikė amerikietę Amanda Du-
bin.

Naujausios žinios

* Seimo narys negali
gauti atlyginimo už pedago-
ginę veiklą, paskelbė Konsti-
tucinis Teismas.

* K. Prunskienės štabas
bląškosi: skųstas ar susitai-
kyti su pralaimėjimu.

* Katalikų bažnyčia ir
valstybė bendradarbiaus,
saugant religinio meno verty-
bes.

* Atsistatydina žurnalis-
tų ir leidėjų etikos komisi-
jos pirmininkas.

* Seime užregistruotos
antrąjį rinkimų ratą numan-
tančios įstatymo pataisos.

* Premjeras nelinkęs
keisti vyriausybės sudėties.

Oro policijos funkcijas Baltijos valstybėse iš belgų perėmė danai

Šiauliai-Vilnius, liepos 1
d. (BNS) — Zoknių oro uoste
prie Šiaulių ketvirtadienį tūpė
Danijos karių oro pajėgų naikintuvai ir transporto lėktuvai, kuriais į Lietuvą atskrido dešimtys danų, kurie tris mėnesius vykdys Baltijos valstybių oro erdvės apsaugos misiją.

Danai perėmė misiją iš sąjungininkų belgų.

Kaip sakė Lietuvos karių oro pajėgų vadas pulkininkas

Edvardas Mažeikis, per misijos perdavimo iškilmes išsiriavo trijų valstybių — Lietuvos, Bel-

gijos ir Danijos — būriai, sąjungininkų dalinių vadai pasakė trumpas kalbas ir formaliai perdavė vadovavimą misijai.

Nuo kovo 29-sios Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvę saugojo keturi Belgijos naikintuvai „F-16“ išskrido, belgai savo transporto lėktuvais išsigabeno ir orlaivų aptarnavimo įrangą.

Danija atskraidino penkis to paties tipo naikintuvus, iš kurių keturi poromis bus parengtyje, o vienas laikomas atsargoje.

Zoknių oro uoste įsikūrusio Lietuvos karių oro pajėgų

Pirmojoje bazėje dislokuoti 80 Danijos kariškių, iš jų 30 į Lietuvą atvyko jau seniau. Po kelių savaitių danų karių sumažės iki 50-ies.

Birželio pradžioje Danijos parlamentas davė leidimą savo naikintuvų ir juos aptarnaujančių kariškių siuntimui į Lietuvą trijų mėnesių misijai.

Svarstoma galimybė, kad rudenį danus pakeis britai su lėktuvais „Tornado“, o kitų metų pradžioje šią misiją perims Nyderlandų arba JAV karių oro pajėgų „F-16“.

Karių žinovų vertinimu, belgų kariškiai misijos metu parodė profesionalumą ir gerą pasirengimą, greitai reaguodami į galimas grėsmes.

Birželio pradžioje belgų naikintuvai „F-16“ netoli Estijos oro erdvės ribos „pagavo“ keistu kursu skridusį Rusijos lėktuvą „IL-18“, kuris, žinovų nuomone, iš tiesų radioelektroninės žvalgybos lėktuvas „IL-20“.

Belgijos karališkiųjų karių oro pajėgų Greitojo reagavimo junginio tarnybos Lietuvoje pradžią lydėjo keli nemalonūs įvy-

kiai.

Per pirmąjį tarnybos mėnesį chuliganai net penkis kartus užpuolė užsienio kariškius, kurie įvykių metu dažniausiai būdavo neblaivūs.

Karinėms taisyklėms nusižengę kariai buvo išsiųsti į tevyne, Šiauliuose budėjimą sugriežtino policija, bazės viduje karių drausmę prižiūrėjo ir keli Belgijos karo policijos pareigūnai.

Danijos kariai tikina pasimokysią iš kolegų belgų ir Šiauliuose būsią atsargūs.

Lietuvoje vieši karą prieš AIDS paskelbusi Gerosios valios ambasadorė

Vilnius, liepos 1 d. (ELTA) — Lietuvoje viešinosi UNESCO Geros valios ambasadorė Cristina Owen-Jones teigimu, Rytų ir Centrinėje Europoje palyginti nedidelis sergamumas AIDS/ZIV, o Lietuvoje — ypač mažas. Tačiau viešios susirūpinimą kelia ryškus viruso plitimas mūsų kaimyninėse valstybėse. Patiais naujausiais duomenimis, Lietuvoje užregistruoti 906, Latvijoje — 2,712, Estijoje — 3,623, o Karaliaučiuje — net 4,500 AIDS/ZIV atvejų.

Geros valios ambasadorė pasakojo susitikusi su rizikos grupės mergaitėmis, narkomanais, seksu darbuotojais, tabore gyvenančiais romais. Susipažinusi su ŽIV/AIDS situacija Lietuvoje bei kaimyninėse valstybėse, C. Jones teiks pasiūlymus UNESCO mokomajai ŽIV/AIDS politikos Rytų bei Vidurio Europoje programai.

„Grįžusi į Paryžių UNESCO generalinio direktoriui papasakosiu ir apie jūsų valstybėse aktyviai veikiančią Lietuvos AIDS centrą, kuris per 15 veiklos metų daug nuveikė AIDS/ZIV prevencijos ir žalos mažinimo srityje.“

Tikiuosi, kad UNESCO parems Lietuvoje rugsėjo mėnesį organizuojamą tarptautinę konferenciją, skirtą AIDS/ZIV problemai, kurioje dalyvaus visų Europos valstybių ministrai“, teigė C. Jones.

Moterimi, paskelbusia karą prieš AIDS, vadinama kosmetikos milžinės „L'Oréal“ prezidento Lindsey Owen-Jones žmona teigė, kad Lietuvoje rengiama tarptautinė konferencija labai svarbi visai naujai Europai, nes jos metu visos Europos Sąjungos vyriausybės bus pakviestos sutelkti jėgas vienin-
gai kovai su AIDS/ZIV plitimu.

UNESCO Geros valios ambasadorė C. Owen-Jones, sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas ir Lietuvos AIDS centro direktorius dr. Saulius Čapliński.

JAV prezidentas pasveikino išrinktąjį vadovą

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — JAV prezidentas George W. Bush telefonu pasveikino išrinktąjį Lietuvos vadovą Valdą Adamkų, linkėdamas jam sėkmės šiose pareigose.

V. Adamkaus rinkimų štabo atstovas spaudai Marius Lukošius sakė, kad G. W. Bush skambino trečiadienį, kai JAV buvo ankstyvas rytas.

V. Adamkus per pirmąją prezidento kadenciją buvo ketletą kartų susitikęs su G. W. Bush, o 2002-ųjų rudenį priėmė

ji Vilniuje. Šią viešnagę JAV prezidentas šilintai minėjo Istanbuli vyksiančiame NATO viršūnių susitikime per pokalbį su laikinuoju Lietuvos vadovu Artūru Paulausku.

Kaip pranešė V. Adamkaus rinkimų štabas, išrinktas prezidentas užtikrino JAV vadovą, kad Lietuva ir toliau išliks patikima Amerikos ir demokratinių Vakarų valstybių partnere.

Dešimt minučių trukusiame pokalbyje V. Adamkus su JAV vadovu pasidalijo išpuoliais iš

Lietuvos prezidento rinkimų kampanijos. Tuo tarpu G. W. Bush pristatė V. Adamkui šios savaitės pradžioje Istanbuli vykusio NATO valstybių vadovų susitikimo rezultatus.

Užsienio naujienų agentūrų pranešimais, Baltųjų rūmų atstovas spaudai Scott McClellan pranešė, jog pokalbyje su V. Adamkumi G. W. Bush pasveikino „galimybę vėl dirbti su sąjungininku ir vadovu, turinčiu aiškią viziją, jog būtina saugoti, plėtoti ir ginti laisvę“.

Kaltinamajam nepavyko į savo pusę palenkti kalbininkės

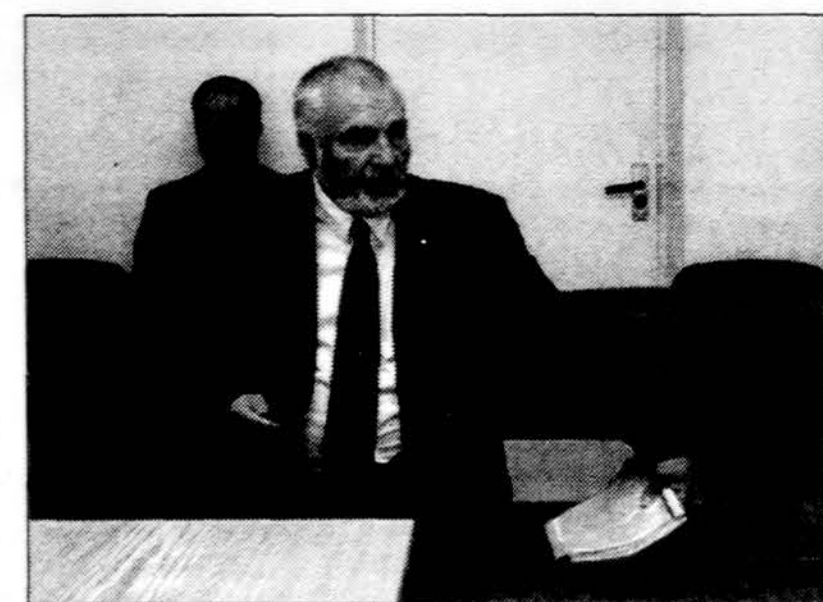
Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Tai, kad tuometinis Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas į mitingą atsiėdė buvusį „Jedinstvo“ vadovą Valerijų Ivanovą, liberaldemokratai ir jų šalininkai teigia išgirdę iš mitingo buvusių žmonių.

Vilniaus miesto 2-asis apylinkės teismas, nagrinėjantis A. Paulausko apšmeižimo bylą, ketvirtadienį liudytojais apklausė Liberalų demokratų partijos narį Juozą Imbrąsą ir sovietmečio disidentą Antaną Terlecką.

Liberaldemokratų partija pirmą gruodžio 22 dieną išplatinę partijos pirmininko Valentino Mazuronio pasirašytą pranešimą spaudai, kuriame, be kita ko, buvo rašoma, kad „visiška nesuprantami yra Seimo pirmininko Artūro Paulausko motyvai atsiųsti į mitingą buvusį antidemokratinio judėjimo „Jedinstvo“ vadovą Ivanovą“.

A. Terleckas teismui sakė, kad mitingo metu prie jo priėjo keletas moterėlių, kurios klausė, kodėl jis nieko nedaras ir neišvejas V. Ivanovo. Jos, anot A. Terlecko, kalbėjo, kad į mitingą V. Ivanovą atsiuntė būtent A. Paulauskas.

Teismas posėdyje kaip liudytoją taip pat apklausė Vil-

Valentinas Mazuronis Vilniaus miesto 2-ajame apylinkės teisme.

niaus universiteto profesore, Lietuvių kalbos komisijos narę Evaldą Jakaitienę.

Prokuratūros prašymu, kalbininkė pateikė išvadą apie V. Mazuronio pasirašyto teksto sakinį „Visiška nesuprantami Seimo pirmininko Artūro Paulausko motyvai atsiųsti į mitingą antidemokratinės organizacijos „Jedinstvo“ vadovą Valerijų Ivanovą“.

Profesorė ir habilituota humanitarinių mokslų daktarė E. Jakaitienė pateikė išvadą, kad

iš minėto sakinio galima suprasti būtent tai, jog A. Paulauskas siuntė į mitingą V. Ivanovą.

Šią savo išvadą kalbininkė patvirtino ir teisme.

Apiberta advokato Kęstučio Stungio ir kaltinamojo klausimais, kalbininkė neištvėrė. „Ko jūs mane puolate? Ar aš esu teisiamoji?“, klausė ji.

Kalbininkė teisme taip pat pabrėžė, kad žmonių ir partijų santykiai neturėtų būti tiriami kalbiniu požiūriu.

V. Fiodorovui apkarto būti Naujosios sąjungos nariu

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Parlamentaras Vasilijus Fiodorovas ketvirtadienį pasitraukė iš valdančiosios Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) ir šios partijos frakcijos Seime.

Kaip pagrindinę pasitraukimo priežastį jis nurodė nusižengimą veiksnių susitarimui, ministrų postus užimančių Naujosios sąjungos narių „abejingumui“.

„Neseniai išsitikinau, kad Naujajai sąjungai aš reikalingas tik rinkimų metu“, sakė V. Fiodorovas.

Pasak parlamentaro, dėl rinkimų problemų jis neskyk kreipėsi į ministrų postus užiman-

čius partijos kolegas, tačiau nesulaukė atsako, jautėsi ignoruojamas.

V. Fiodorovas atsisakė įvardyti jam ir jo rinkėjams abejingumą parodžiusių ministrų pavardes.

Pagal 2001 metų vasarą su socialdemokratais pasirašytą bendrą veiksmų susitarimą, Naujoji sąjunga kontroliuoja užsienio reikalų, socialinės apsaugos ir darbo, švietimo ir mokslo, teisingumo ir žemės ūkio ministrų postus.

44 metų V. Fiodorovas teigia parašęs pareiškimą išstoti tiek iš parlamentinės frakcijos, tiek iš partijos.

Nevyriausybinei antikorupcinei organizacijai vadovaus žurnalistas

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Tarptautinės nevyriausybinių antikorupcinių organizacijų „Transparency International“ Lietuvos skyriaus naujojo direktoriui paskirtas žurnalistas Rytis Juozapavičius.

Apie tai ketvirtadienį pranešė Atviros Lietuvos fondas, finansuojantis šios organizacijos veiklą.

35-erių metų R. Juozapavičius yra Vilniaus universiteto Žurnalistikos instituto dėstytojas, Lietuvos televizijos laidų vedėjas.

Naujajį direktorių ALF valdyba paskyrė po to, kai balandžio pabaigoje iš šių pareigų dėl sutuoktinio pareikštų įtarimų korupcijai atsistatydino ankstesnė organizacijos vadovė Laima Žilinskienė.

L. Žilinskienė tuomet sakė tokį sprendimą priėmusi, kad apsaugotų organizaciją nuo galimo korupcijos šešėlio. Jos vyras — buvęs Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės sek-

Rytis Juozapavičius Valdo Kopisto (ELTA) nuotr.

retorius Vidmantas Žilinskas — yra įtariamasis Specialiųjų tyrimų tarnybos atliekamame tyrime dėl kyšininkavimo ir piktnaudžiavimo tarnyba.

„Transparency International“ yra tarptautinė nevyriausybė, ne pelno siekianti organizacija, užsiimanti antikorupcine veikla pasaulyje. Jos skyrius Lietuvoje įkurtas 2000 metais.

Išrinktojo prezidento prisaukdinimas — be tradicinio pokylio

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Išrinktas prezidentas Valdas Adamkus dėl asmeninio kuklumo ir taupydamos valstybės lešas nerengs iškilmingo priėmimo oficialiems svečiams ir bičiuliams savo priesaikos davimo, kuris įvyks liepos 12 dieną, proga.

Prezidento inauguracijos renginiai prasidės iškilmingu Seimo posėdžiu, kuriame V. Adamkus duos prezidento priesaiką, ir baigsis vakare Katedros aikštėje rengiamu koncertu.

Po to, kai Seime V. Adamkus duos prezidento priesaiką, ją priėms Konstitucinio Teismo pirmininkas Egidijus Kūris paskelbs apie laikinojo prezidento Artūro Paulausko įgaliojimų nutūkumą ir sugrįžimą į Seimo pirmininko pareigas.

Po to inauguracijos iškilmes persikels į Nepriklausomybės aikštę, kur prezidentui — vyriausiajam ginkluotųjų pajėgų vadui — prisistatys kariai. Vėliau Vilniaus Arkikatedroje bus aukojamas iškilmingos mišios, pašventinta prezidento vėliava.

Į programą ketinama įtraukti vieną naują elementą — prezidentas turėtų atiduoti pagarbą valstybės įkūrėjui karaliui Mindaugui prie pernai jam atidengto paminklo.

Prezidentūroje V. Adamkus pasirašys įsaką dėl kadencijos pradžios, jam bus perduotas prezidento antspaudas, iškelta naujojo prezidento vėliava.

Laikinasis prezidentas atleido du teisėjus

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas atleido iš pareigų teisėjo vardą pažėmusį Vilniaus apygardos teismo teisėją Giedrį Bazių.

Įsaką dėl jo atleidimo iš pareigų A. Paulauskas pasirašė ketvirtadienį.

42-ųjų G. Baziulis buvo su laikytas vairuojantis neblaivus ir pareigūnams prisistatė esantis bedarbis, taip nuslepdamas priklausančias teisėjų susivienijimui.

Tai antrasis teisėjas, kuri del teisėjo etikos nesilaikymo per pastarąsias dvi dienas atleido laikinasis prezidentas. Trečiadienį A. Paulauskas pasirašė įsaką dėl Jonavos apylinkės teisėjo 47-erių Vytauto Bartkaus atleidimo iš pareigų.

Kaip sakė prezidento kanceliarijos Teisės skyriaus vedėjas Egidijus Rumbutis, už teisėjo vardo pažėminimą atleisti šiuos abu teisėjus iš užimamų pareigų A. Paulauskui patarė Teismų taryba.

Teismų tarybos pirmininko pareigas einantis Aukščiausiojo Teismo pirmininkas Vytautas Greičius anksčiau sakė, kad Teismų tarybai tapo žinoma, kad V. Bartkus metus vilkino bylą, kurioje šio teisėjo geras pažįstamas buvo traukiamas administracinės atsakomybės už nelegalų darbą.

Pasibaigus išteisinio tyrimo terminams, dabar jau buvęs teisėjas administracinę bylą savo pažįstamam nutraukė.

Atleisti teisėjus įstatymų numatytais atvejais yra prezidento pareiga.

SPORTO

APŽVALGA

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

ŠARŪNUI MARČIULIONIUI 13-sis numeris laimingas

Jo 40-ojo gimtadienio proga

EDVARDAS ŠULAITIS

Jeigu daugelis žmonių trylikto numerį laiko nelaimingu, tai žymusis Lietuvos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis taip negalvoja. Mat jis yra gimęs 13-ąją dieną. O tas buvo lygiai prieš 40 metų birželio mėnesį. Taigi neseniai Šarūnas šventė savo gimtadienį.

Šiandien Š. Marčiulionis Lietuvoje sporto mėgėjams yra viena iš žymiausių figūrų, ypač krepšinio srityje. Ir galbūt tik Arvydas Sabonis lenkia jį savo pasiekimų ir populiarumu.

Beje, jis ne vien Lietuvoje yra gerai pažįstamas: ir dažnas krepšinio mėgėjas amerikietis JAV žino Šarūno pavardę. Ją prisimena ir daugumas kitų žemųjų krepšinio aistringųjų.

Pirmasis NBA žaidėjas iš buvusios Tarybų Sąjungos

Šalia kitų pasiekimų, Šarūnui tenka reta garbė, nes jis buvo pirmasis krepšininkas iš buvusios Tarybų Sąjungos, kuris pralaužė geležinę uždangą ir atvyko žaisti į pasaulinio garso NBA lygą Amerikoje.

Tas atsitiko 1989-aisiais, kada Kremliaus vadai dar diktavo savo sąlygas ir reikėjo daug pasiras, norint prieš juos pasipriešinti. Keista, jog tokiam žingsniui nepritarė ne tik Maskva, bet ir pačioje Lietuvoje buvo nemažai prieštaraujančių, kad vyktų Amerikoje.

Tada reikėjo viską atlikti gana apgalvotai, nes netinkamas žingsnis galėjo brangiai kainuoti. Pradžioje Tarybų Sąjungos sporto komitetas žadėjo

iš Šarūno paimti pusę NBA lygoje gauto atlyginimo, bandė kitaip gąsdinti, nes jis buvo Tarybų Sąjungos krepšinio rinktinės narys, su ja 1988 m. Pietų Korėjoje mieste Seule įvykusioje olimpiadoje laimėjęs aukso medalį.

Šarūnas galėjo pasielgti kitaip — pasilikti JAV po to, kuomet jis rinktinės sudėtyje žaidė Milvauke mieste su Europos čempionų taurės laimėtojai ir vietos „Bucks“ profesionalų komanda. Jau tada NBA atstovai kreipėsi į atitinkamas įstaigas Maskvoje, siūlant, Šarūną ir rusų A. Volkovą leisti žaisti stipriausioje lygoje pasaulyje. Bet atsakymai būdavo neigiami.

Tada Šarūnas viską darė savo jėgomis, padedant „Golden State Warriors“ klubo atstovui Donie Nelson — amerikietiiui, kuris ne tik tada pagelbėjo Šarūnui, bet dar iki šiolei olimpiadose talkina Lietuvos krepšinio rinktinę.

Sutartį žaisti NBA Š. Marčiulionis turėjo pasirašyti slapta — JAV ambasadoje, Zagrebo mieste, tuometinėje Jugoslavijoje. O šiaip tada viskas gulė ant jaunojo Šarūno pečių ir kojų. Naujame krašte vietą komandoje jam pačiam reikėjo išsikovoti savo prakaitu, nes Amerikoje pinigų niekas veltui neduoda.

Šarūno užsispyrimas nugalėjo

Š. Marčiulionį, pirmą kartą aikštelėje žaidžiantį, teko mauti per ankščiau minėtą tarptautinį turnyrą Milvauke mieste. Tuomet Sovietų Sąjun-

gos kapitonas buvęs Šarūnas rungtynėse prieš italų sumetė 24 taškus (laimėjo Marčiulionio komanda, kurioje žaidė dar du lietuviai — Valdemaras Chomichius bei Rimas Kurtinaitis). Rungtynėse prieš profesionalų komandą jis su savo draugais negalėjo atsispirti, bet vis tiek pelnė 19 taškų.

Žiūrovus stebino Šarūno kovingumas ir didelis noras laimėti. Vieną kartą griebiant kamuolį, jis nusirito tololiai už aikštelės ribų ir susilaukė garsių plojimų. Toks jis buvo ir savo naujame klube — kuris vadinosi „Golden State Warriors“, įsikurusiame didžiojo miesto — San Francisco pašonėje.

Nemokant anglų kalbos, jam nebuvo lengva treniručių metu, nes pradžioje turėjo stengtis suprasti, kas sakoma, o tada — stengtis tuos nurodymus įvykdyti. Tai mūsiškiui buvo didelis psichologinis krūvis.

„Welcome Sarunas“ — Sveikas — Šarūnai

Dar ir šiandien ant mano sienos kabo Šarūno pirmųjų rungtynių NBA lygoje prisiminimui pagaminta didoka gairė — su JAV ir Lietuvos vėliavų spalvomis, užrašais „Welcome Sarunas, — Sveikas Šarūnai“ ir 1989 m. lapkričio 29 d. data.

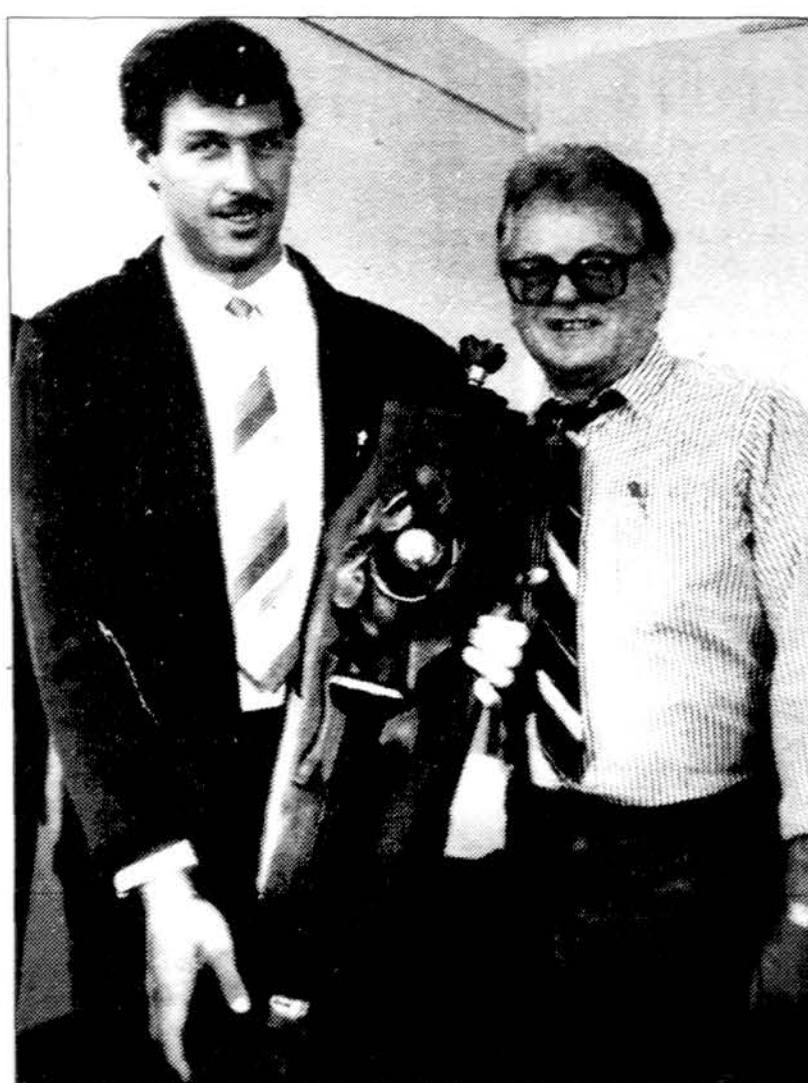
Šarūnui atvykus Amerikon, Čikagos dienraščiai dėjo jo nuotraukas su užrašu „Russian Warrior“, kadangi tais laikais Tarybų Sąjungai priklausantių kraštų žmones Amerikoje vadindavo rusais.

Ir šioje srityje jis gerai atliko savo tikrojo krašto pristatymo rolę. Kadangi Vilniaus universitete buvo baigęs žurnalistiką, tai žinojo, ką reiškia žiniasklaida. Todėl, pramokęs anglų kalbos, jis pasikalbėjo muose spaudoje, televizijoje ir per radiją visada nepraleisdavo progos amerikiečiams priminti, kad Lietuva buvo per prievartą okupuota Sovietų Sąjungos, kad ji turi savo kalbą ir savitą kultūrą.

Telkė lėšas labdarai ir sporto reprezentacijai

Reikia pasakyti, jog Š. Marčiulionis Amerikoje nepasitenkino vien žaidimu ir Lietuvos vardo kėlimu. Jis čia įkūrė fondą, kuris rūpinosi nelaimingais vaikais. O kuomet paaiškėjo, kad Lietuvos krepšinio rinktinę galės dalyvauti Barcelonos olimpiadoje 1992 m., jis nusprendė padėti telkti lėšas šiam reikalui.

1991 m. lapkričio pradžioje su savo komanda atvykęs žaisti prieš Čikagos „Bulls“, jis skambino telefonu šių eilučių autoriui, prašydamas pavardžių įtakingesnių Čikagos lietuvių, kurie galėtų įeiti į lėšų telkimo komitetą. Tada buvo pasiūlyti Valdo Adamkaus, Kosto Sa-

Australijos lietuvių sporto veikėjas, žurnalistas Antanas Laukaitis (dešinėje) NBA lygos žaidėju Šarūnui Marčiulioniui 1991 m. Vilniuje įteikė didžiulį trofėją. Nuotr. iš E. Šulaičio archyvo.

vicko bei kitų asmenų telefonai. Be to, buvo patarta kreiptis į „Margucio“ radijo programos tuometinį vedėją Petrą Petrūtį, kad jis pasikalbėjimo forma šį reikalą pagarsintų. Nuvykus į viešbutį Čikagos miesto centre, kur jis su komandos nariais buvo apstojęs, plačiau aptarėme tuos reikalus.

Ir tokia bendravimo su Šarūnu forma tęsėsi ne vienus metus. Buvo proga pajusti, kaip nuoširdžiai jis rūpinosi jam tiesiogiai nepriklausančiais, bet Lietuvai ir lietuviams svarbiais, reikalais. Jeigu Lietuva Barcelonoje iškovojo bronzą, tai prie to savo daugialypių įnašu daug prisidėjo Šarūnas.

Sportinė karjera nutraukė sužeidimai

Ilgiausią laiką tarpą Šarūnas Amerikoje praleido, žaisdamas „Golden State Warriors“ komandoje — nuo 1989 iki 1994-ųjų. Tada po vieną sezoną jis praleido Seattle „Super Sonics“, Sacramento „Kings“ ir Denver „Nuggets“ klubuose. Čia jį jau pradėjo kiek rimčiau persekioti sužeidimai, dėl kurių 1997-aisiais m. nutarė atsisveikinti su didžiuoju krepšiniu šio žaidimo tėvynėje.

Jis jautė, kad jau negali būti toks veiksmingas krepšinio aikštelėje, kaip ankščiau būdavo, o ant suolelio sėdėti irgi nenorėjo.

Š. Marčiulionio karjerai pakenkė jo apsisprendimas žaisti Atlantos olimpiadoje, nors medikai jam to nepatarė. Ir tik da-

bar paaiškėjo, jog noras padėti Lietuvos krepšinio rinktinę aikštelėje jam brangiai kainavo — jo žaidimą profesionalų gretoje sutrumpino ne vienais metais.

Tačiau pasitraukęs iš aktyvaus sporto, jis be krepšinio negalėjo nurimti. Sugrįžęs į namus, įsteigė Lietuvos krepšinio lygą (LKL) ir buvo jos prezidentu. Taip pat jis buvo steigėju ir vadovu tarptautinės krepšinio lygos — NEBL, kurioje žaidė 17 šalių komandos. Tačiau prieš porą metų (2002) Šarūnas pasitraukė iš LKL prezidento pareigų ir sustabdė NEBL projektą. Šiuo metu dar vis veikia jo vardo krepšinio mokykla Vilniuje, kuri gerokai išsiplėtė, o taip pat egzistuoja ne vienas Š. Marčiulionio verslas, nesurištas su sportu.

Jis turi savo namus ir San Diego mieste, pietinėje Kalifornijoje, kur dažnokai užsuka, leisdamas laiką dviejuose kontinentuose.

Beje, Š. Marčiulionis žadėjo dalyvauti XII lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri vyks liepos 3 d. popietę Allstate Arena patalpose, Rosemont, IL, kur jis, beje, tuoj po X panašios šventės žaidė Lietuvos krepšinio rinktinėje su Kroatijos komanda.

Žaidimas NBA lygoje Šarūnui atnešė nemažai garbės bei pripažinimo, o taip pat ir pinigų, kurie jam garantuoja nebologą ateitį. Ir kas gali saukti, kad trylikto numeris nėra laimingas?

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsūnčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGLIA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ss. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams suvenks dantis už prieinamą kainą.
Susistmui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

ŠALFASS praneša

TENISO PIRMENYBĖS TORONTE

2004 metų Š. Amerikos Lietuvių lauko teniso pirmenybės įvyks 2004 m. liepos 24-25 d., Thorncliffe Park Tennis Club, 15 Leaside Park Drive, East York (Toronto), Ont., Canada. Lietaus atveju, varžybos vyks viduje.

Programa: vienetai — vyrų atvira klasė (amžius neribotas); moterų (amžius neribotas); vyrų senjorų (45 metų ir vyresnių); vyrų veteranų (60 m. ir vyresnių) ir jaunių bei mergaičių (18 m. ir jaunesnių). Dvejetai — vyrų, moterų ir mišrus (amžius neribotas). Klasifikacija — pagal žaidėjo amžių 2004 m. liepos 24 d. Programa gali būti praplėsta ar suglausta, atsižvelgiant į žaidėjų skaičių bei amžių.

Tvarkaraštis: liepos 24 d., šeštadienis. 8:30 v.r. — 10 val. r. — registracija. Varžybų pradžia — tuoj po registracijos. Sekmadienio varžybų tvarka bus nuspręsta po šeštadienio varžybų.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai. ŠALFASS-gos narystė reikalinga, (atlikti galima vietoje). Dalyvių skaičius neribotas. Kiekvienas žaidėjas gali dalyvauti ne daugiau kaip 3 rungtyse.

Starto mokestis: 15 JAV dol. (20 dol. Can) iš anksto arba 20 dol. (25 dol. Can) varžybų dieną vienam asmeniui, nepaisant rungtynių skaičiaus. Jauniams ir mergaitėms — 7 dol. (10 dol. Can) iš anksto, arba 10 dol (15 dol. Can) varžybų dieną. Čekis rašomas Eugene Krikščūnas. Žaidžiant vidaus aikštėse būtų papildomas mokestis.

Išankstinė dalyvių registracija — iki liepos 17 d. imtinai — pas varžybų vadovą, ŠALFASS-gos lauko teniso komiteto pirmininką, šiuo adresu:

Eugenijus Krikščūnas, 105 Anndale Drive, Willowdale, Ont. M2N 2X3, Canada. Tel. 416-225-4385. El. paštas: eugenekrik@rogers.com

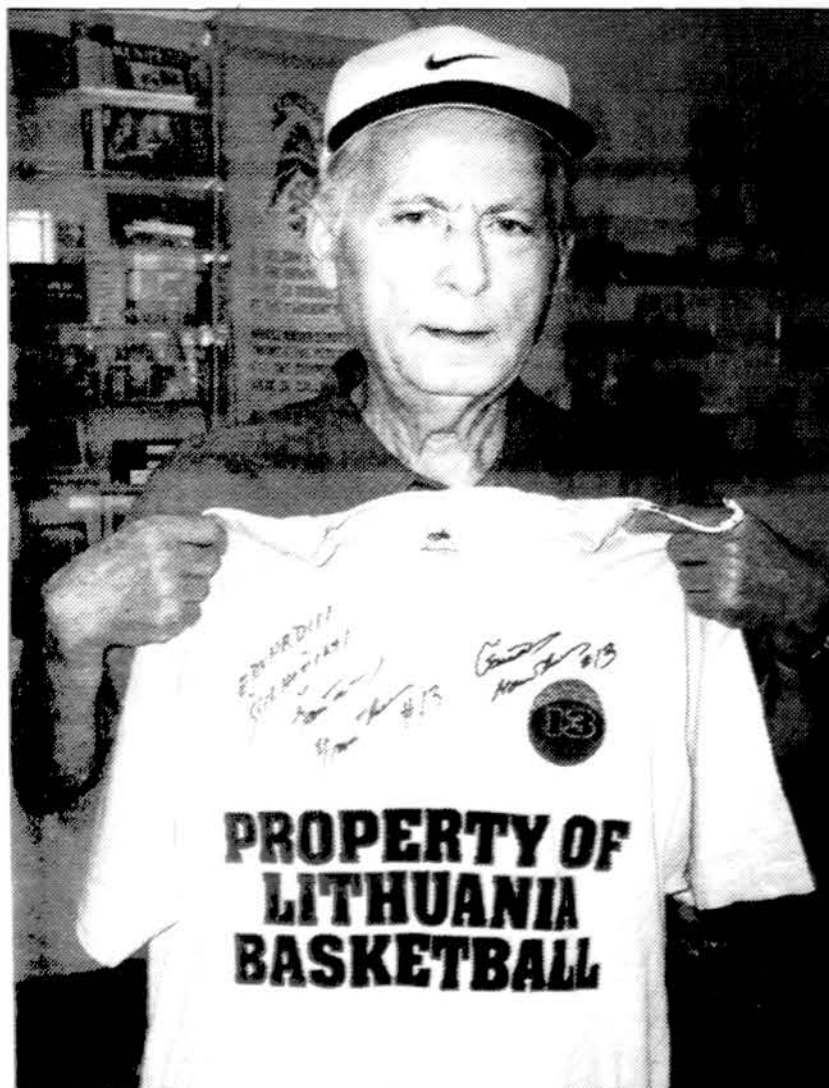
Dalyvių registracija bus priimama ir varžybų dieną. Platesnes informacijas gauna ŠALFASS sporto klubai ir paskutinių 3 metų pirmenybių dalyviai. Visais varžybų reikalais prašome kreiptis į Eugenijų Krikščūną. Šias pirmenybes vykdo ŠALFASS-gos lauko teniso komitetas.

ŠALFASS centro valdyba
ŠALFASS Lauko teniso komitetas

TRUMPAS SPORTO ŽINIOS IŠ VISUR

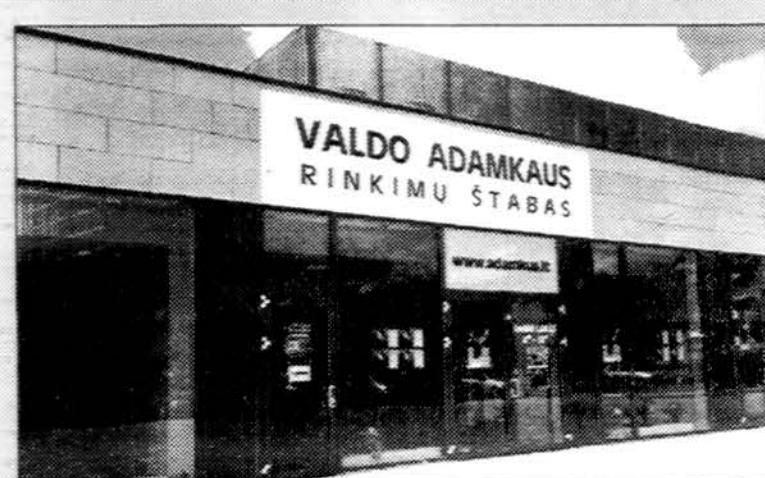
Plovdive (Bulgarija) vykstančio Europos karatė kiokušin čempionato nugalėtojai suaugusiųjų grupėje tapo Lietuvos atstovai vilnietis Darius Gudauskas ir Donatas Imbras iš Akmenės. Abu sportininkai Senojo žemyno čempionais tapo antrus metus iš eilės.

Taip pat sėkmingai pasirodžiusi kaunietė Margarita Čiuplytė iškovojo „sidabrą“. Vilnietis Andžėjus Milževskis, kauniečiai Vytautas Viščiūnas ir Artūras Mazeliauskas pasipuošė bronzos medaliais.

Žurn. E. Šulaitis laiko Š. Marčiulionio dovanotus sportinius marškinėlius, kurie aiškiai pažymėti nr. 13 — Šarūno laiminguoju numeriu.

Jono Kuprio nuotr.

Valdo Adamkaus, kandidatavusio į prezidento postą, rinkimų kampanijos būstinė Vilniuje. Valentino Ramonio nuotr.

Valentinas Ramonis, „Lithuanian Heritage“ žurnalo leidėjas ir redaktorius, lankydamsis Lietuvoje prezidentinių rinkimų metu, buvo užsukęs ir į Valdo Adamkaus štabo būstinę Vilniuje, nusifotografuodamas su kampanijos darbuotojomis.

ORIENTACIJA Į VAKARUS, NE Į RYTUS!

EDMUNDAS SIMANAITIS

Pagaliau po metus trukusių sukrėtimų, kurių epicentru buvo tapusi Prezidentūra (!) atsirado reali galimybė atkurti prezidento institucijos prestižą, atgaivinti užsienio diplomatijos veiklą, pristabdyti svetimų spectarnybų aktyvumą šalyje, pasireiškiantį kišimusi į vidaus ir užsienio politikos reikalus. Turime tautos išrinktą prezidentą Valdą Adamkų.

Keletas pastabų plaukiančių iš pastarojo metų įvykių apžvalgos. Pirmiausia niekaip negalima nusiraminti, manant, kad sumažėjęs pavojus jau išnyko. Artimojo užsienio spectarnybų įdirbis Lietuvoje išliko. Tai patvirtina ir rinkimų rezultatai. Rusijai palanki kandidatė ir prezidento Kazimira Prunskienė balansavo su Valdu Adamkumi prie ribos ir tik galutiniam rezultate surinko apie 4,8 proc. mažiau balsų už varžovą. Pralosta ryškia, bet nedidele persvara. Provokacijų planuotojai tikėjosi, kad jau išmesto iš didžiosios politikos borisovinio prezidento R. Pakso „programa“ bus tęsiama Kazimiro, ką pastaroji ne kartą tvirtino vykdysianti.

Toji „programa“ pasireiškė valdžią supriešinimu, teisinės valstybės pamatų griovimu ir nuosekliu Lietuvos valstybės prestižo žemėjimu tarptautinėje politikoje. Pažadėtų sociali-

nių reformų net nemėginta imtis, nes tokio tikslo ir nesiekti. Visos pastangos buvo skirtos pirmosioms trims užduotims įgyvendinti. Pradžiai buvo stebėtina sėkminga. Tik provokacijos planuotojai neįvertino aukšton kėdėn patupdyto asmens patirties ir būdo savybių. Pakas vieniškai nepaisė Vakarų moralės vertybių, o prezidentui reikalingi nors išoriniai įvaizdžiai palaikyti savybių taip pat nebuvo.

K. Prunskienė taip primityviai, kaip R. Pakas nebūtų veikusi. Tikriausiai jai tapus prezidentė, būtų skirtas subtilusis uždavinys — pasirūpinti promaskvietiškos orientacijos Seimo suformavimu. Uspaskich „darbo partija“ tik nepažįstantiems FSB darbo metodų atrodė atsiradusi kaip Pilypas iš kanapių. Jos pasisiekimas rinkimuose į Europos Parlamentą — tai dar vienas svarbus nedraugiškos Lietuvai šalies spectarnybų pasiekimas. Šis įdirbis Seimo rinkimuose ateinančių rudenį bus panaudotas itin efektyviu būdu, panaudojant visą atnaujintą sovietinę populistinę retoriką dėl „skurstančiųjų gelbėjimo“. Tikrasis tikslas — masinantys ES fondai (kas juos įsivain?!) ir politiniai Maskvos dividendai Europos Sąjungoje per Lietuvos valdžios institucijas.

Išrinkus V. Adamkų prezidentu šie pavojai smarkiai sumažėja, bet anaipol neišnyksta. Tačiau politinė krizė turėtų bū-

ti įveikta.

Rinkimų kampanija relikai išryškino jau seniai žinomą, būdingą visiems promaskvietiškos orientacijos politikams, savybę. Tokie politikai, siekdami siaurų partinių, mandagiai tarant, ir „grupinių“ tikslų, nesivaržydami imasi demagogijos ir nepaiso nei teisingumo, nei visuomenės normų. Kazimira atvirai deklaruodama savo, kaip būsimos prezidentės paramą „nuskriaustajam“ R. Pakui, parodė visišką nepagarbą Konstituciniam Teismui, kaip institucijai, abejodama jo vaidmenį pagrindiniu ir žadėdama atitaistyti „skriaudą“. Vakarietiško politiko bendravimas su pareigūnu sulaužiusiu priešais, o tai priylgsta išdavystei, ir nušalintu nuo pareigų, būtų absoliučiai nesuprastas ir netoleruojamas. Tai reikštų tokio politiko profesinės karjeros pabaigą.

Savaip įdomus ir pačios kandidatės tokio poelgio motyvas. Patyrusi politinė vargu ar galėjo nesuvokti savo poelgio pasekmių. Tikriausiai šiuo amoraliniu manevru buvo siekiama prisivilioti rinkėjų balsus iš R. Pakso rėmėjų.

Darytina ir kita išvada. Liberaldemokratų partijos byrėjimas rodo, kad valstybiškai mąstantys nariai nelingę leisti ir avantiūras. Dalis šios partijos rėmėjų atidavė balsus V. Adamkui.

Matome dar vieną, bene įdomiausią, reiškinį. Lietuvos pilietinės visuomenės brendimas vyksta zigzago žingsniais. Posovietinė visuomenė niekaip negali staigiai pasikeisti. R. Pakso išrinkimas prezidentu parodė suklaidintos ar nesusivokusios visuomenės pilietinį nebrandumą. Buvo suteiktas pasitikėjimo mandatas tuščiažiedei demagogijai. „Reikia permaitinti“ — toks buvo mestas pagrindinis šūkis tuo metu, kai Lietuvoje jau vyko esminės reikšmės valstybei ir jos piliečiams permaitinimas — pasirengimas narystei Euroatlantiniuose sistemoje. Tik jose glūdėjo galimybės artimiausiu metu paspartinti ekonomikos augimą ir socialinių bėdų sprendimą. Vykstančių permaitinimo „reforma“ tegalėjo reikšti rengimosi į NATO ir ES sustabdymą atidėjimą.

Dabar rinkėjai aiškiai pasisakė už kryptį į Vakarus ir toks pasirinkimas džiugina. Savotiškai įdomus laikinosios sotinės rinkėjų sprendimai. Kai dešimties universitetų miestas išsirenka meru pusemokslių triukšmadarį liumpeną, belieka atsidusti ir stebėtis. Kai tie patys rinkėjai tampa V. Adamkaus stiprybe prezidento rinkimuose ir laimi — norisi džiaugtis kartu su jais ir, žinoma, ... stebėtis. Brestame banguodami ir, aiči Viešpatiai, gebame atsispirti FSB kėslams ir apginti savo valstybę.

išrinktu prezidentu. Autorius tikisi, kad tai bus Adamkus.

Autoriaus nuomone, abu politikai šiuo metu Lietuvai yra labai reikalingi, kad atstytų pusiausvyrą krašte ir pataisytų sugriautą nuomonę tarptautinė plotmė. Autorius sako, kad: „Pakso afera įrodė Vakarams, jog Lietuva moka spręsti savo vidines problemas taikiu būdu, kad lietuviai jau yra visiškai subrendę gyventi, remiantis demokratiniiais pagrindais. Abiejų politikų vaidmenys atitinka vienam ir kitam: Adamkus tarptautiniams, Brazauskas vidiniams reikalams. Autorius tikisi, kad per būsimus rinkimus Lietuvoje bus lengvesnis pasirinkimas, kad Lietuvoje bus mažiau partijų, kad parlamentarų skaičius atitiks gyventojų proporciją.

Nelabai malonus laikotarpis Lietuvos istorijoje bus įrašytas, kaip pamoka balsuotojams ir pretendentams į aukštus postus. Autorius linki Lietuvai ir toliau pirmą kartą Baltijos kraštu ekonomikoje, peržengti 9 proc. ribą.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Pornografija dar kartą laimėjo

Po išsireiškimo laisvės paragrafo skėčiu JAV Konstitucijoje prisiglaudžia daug mėginimų „patikrinti, kiek ir kas dar gali po tuo skėčiu tilpti“. Kai valstybės viceprez. Dick Cheney, praėjusią savaitę supykęs ant senatoriaus Patrick Leahy (D-Vt), jo adresu paleido čia labai „madingą“ keiksmažodį, jis ne tik nesigėdijo, bet prasitarė, kad po to „jautėsi geriau...“

Verta pastebėti, kad Senatas neseniai priitarė Atstovų rūmams dėl įstatymo, pagal kurį žiniasklaida (daugiausia TV) bus baudžiama stambiomis pinigėmis baudomis už nepadorių programų rodyimą. Nors TV programų gamintojai ne kartą yra pasižadėję šios srities veiklą patys kontroliuoti, bet kol kas tos „kontrolės“ nedaug. Įdomu tik tai, kad visgi niekas per daug neprotestuoja dėl varžomos „TV programų gamintojų išsireiškimo laisvė“.

Tačiau birželio 29 d., prieš pat Aukščiausiam JAV teismui išsiskirstant vasaros atostogų, 5 balsais prieš 4, buvo atmetas įstatymas, varžantis vaikų ir jaunuolių priėjimą prie pornografinių vaizdų kompiuteriuose. (Kad šis svarbus įstatymas atmetas vieno balso persvara, yra priminimas, kaip veikia demokratija, kai kuriems Amerikos lietuviams, garsiai šaukusiems, kad Lietuvos prezidento apkalta Konstitucinio teismo patvirtinta tik dviejų balsų persvara.) JAV Aukščiausiasis teismas tokį priešpornografinį įstatymą pavadino „asmenišką išsireiškimo laisvės varžymu“, kas labai patiko Amerikos pilietinių laisvių sąjungai (American Civil Liberties Union), kuri save laiko pagrindiniu „visų Amerikos piliečių laisvių sargu“.

Kai prieš daugiau kaip 200 metų buvo rašoma JAV Konstitucija, jos kūrėjai pasirūpino, kad būtų apsaugotos visos piliečių asmeninės laisvės. Kadangi pirmieji imigrantai iš Europos į Naująją žemę plūdo, daugiausia norėdami išvengti religinių, politinių ar kitų persekiojimų savo gimtajame krašte, buvo labai svarbu užtikrinti, kad naujai sukurtoje ir kolonistų atsikrausioje valstybėje, tos pilietinės laisvės būtų Konstitucija apsaugotos.

Pirmieji jaunos valstybės vadovai nevengė

nei Dievo vardo, nesidrovėjo viešai išreikšti savo moralinių įsitikinimų. Religija buvo labai svarbi kasdieninio gyvenimo dalis ir Dešimt Dievo Įsakymų ilgą laiką buvo kone pagrindiniai ir labiausiai gyventojų tarpusavio bendravimą saistantys, įstatymai. Su nusikaltėliais savo tarpe bendruomenė dažniausiai pagal Dekalogą ir „susitvarkydavo“, viešai baudama girtuoklius, nepraustabumius, išvirkėlius, vagis...

Ar galėjo bet kam į galvą ateiti XXI a. technologija, prieinama kiekvienam — ir suaugusiems, ir vaikui? Technologija, kuri gali būti panaudota nuostabiems dalykams: suteikti žinių, praplėsti akiratį, atlikti įvairius verslo reikalus, nepakylant nuo kėdės, aprėpti ne tik mūsų planetą, bet nemažą visatos dalį. Tačiau ta pati technologija iš savo ekranėlio gali į vartotojo akis ir ausis papilti tokių šlykštybių, kokias tik iškrūpęs protas ir vaizduotė gali sukurti. Pasitelkiant „išsireiškimo laisvės“ prielaidą, jeigu suaugęs asmuo nori mėgautis tomis srutomis, tai jo reikalas. O kaip su vaikais (net visai mažamečiais), kaip su paaugliais ir jautresniais jaunuoliais? Kokią pasaulėžiūrą ir pasaulėjautą jie susikuria, stebėdami pornografinius vaizdus kompiuteriye?

Aukščiausiojo teismo teisėjas Anthony Kennedy tvirtina, kad tėvų ir globėjų pareiga apsaugoti savo vaikus nuo kompiuterinės pornografijos. Tam tikslui galima pirkti programas, kurios užblokuoja pornografinius ar labai žiaurus įvaizdžius. Apie 40 proc. pornografijos ir mūsų kompiuterius patenka iš užsienio. Neseniai paskelbtais duomenimis, iš nedidelės Ramiojo vandenyno salelės su apie 2,100 gyventojų, pasiūciama 3 mln. pornografinių tinklalapių! Pareigingi tėvai nusiskundžia, kad kompiuterinė technologija nespėja gaminti blokavantių tinklų, nes pornografijos tiekėjai paprastai labai greitai moka pralįsti pro jų „skylutes“. O kaip su tėvais, nedaug dėmesio kreipiančiais (jų yra nemažai) į programas, kurias jų vaikai mato televizoriuje, juo labiau į kompiuterių tinklalapius, į kuriuos kasdien įsistebeiliję (dalis tėvų apie kompiuterius mažiau nusimano, negu jų vaikai)? Tagi, ši kartą vėl laimėjo „laisva pornografija“...

TREMTINIO MEMUARAI

RIMAS ZUBAUSKAS

Nr.4

Pradėjo skirstyti į darbus, daugiausia į kolūkius, nes ir ten truko darbininkų. Atvažiuo su ratais iš aplinkinių kolūkių ir pasiėmė, ką davė, be pasirinkimo. Mus nusiėvė su savo manta 15 km. į vakarus nuo Obės į kolūkį „MOPR“ (Novoaleksandrovska seloveta). Į tą kaimelį patekome ne vienai. Čia pakliuvo ir žydai Raškė, jaunos trys žydės našlės: Ina, Dina, Ema, kurių pavardėmis net nevadinom, ir kiti keli lietuviai. Tarp jų ir Tadas Gelzinis, buvęs stambus ūkininkas Giruliuose, žinomas Klaipėdoje savo pieno produkcija. Atėjus vokiečiams, buvo priverstas ūkį parduoti, o gautą kapitalą investavo į didelio namo statybą Savanorių prospekte Kaune.

Buvo pati šienapjūtė ir poilsio neturėjom nuo pirmos dienos. Kur paskyrė, ten ėjom, dirbau, ką nurodė, sąžiningai. Pradžioje grėbiau šieną su moteriškėm. Sykį sulūžo grėblys. Surišau virvute taip, kad galėčiau grėbti toliau. Vietiniai darbininkai nustebo, kad nepasinaudojau proga išlėsti, o radau išeitį grėbimui tėti. Juk į mus žiūrėjo, kaip į nepatikimiausius, didžiausius tinginius, liaudies priešus, žodžiu, parazitus, už ką ir buvom išvežti. Sunkiau buvo kilnoti su šake, pritrauktas su arkliai, virve apjuostas kupetaites šieno. Jas reikėjo vienu smeigimu iškelti aukštai, pasiekiant viršūnę kūgio, vadinamo stogu. Ten stovintis žmogus priimdavo, patrypdavo ir laukia naujo padavimo. Taip nusidirdavau, kad eidavau namo svyrnuodamas. Dešinysis petys naktimis taip skaudėdavo, kad negalėdavau ramiai miegot. Po truputį pripratau. Kita nelaimė — uodai. Jų milijonai ir išsigelbėjimo nuo jų nėra. Jie nebailūs, duodasi užmušami, bet jų tiek daug, kad žino, jog visada liks su pergale nelygioje kovoje. Jų įkandimai skaudūs, bet užmušinėti jų vis tiek nespėsi. Kanda visus, net pro marškinius, bet daugiausia aplink kaklą. Atskiri patinimai nuo kiekvieno įkandimo susilieja į vieną bendrą ir kaklas visas ištinsta, visur skauda ir nelieka prasmės su jais kovoti — tenka pasiduoti. Mes žiūrime į vietinius nustebo, kad į tuos uodus dėmesio jie nekreipia visai. „Nieko, priprasi“, — at-sako jie. Ir tikrai, po poros metų atrodo, lyg jų

neliko; išsivystęs priešnuodis sustabdė patinimus ir nuramino skausmą.

Mūsų laimei, vietiniai nebuvo pratę dirbti be atvangos. Dažnokai darydavo „perekurs“ — pertraukas su rūkymu, o kai prisėdavo, tai išsiplėpdavo iki pusvalandžio. Kalbos dažniausia apie vyrų elgesį ir „antrą galą“, nes dauguma moterų jaunos, bet jau be vyrų. Bet ir be politikos neapsiejo. Turėjo būti, taip sakant, „vedamas aiškinamasis darbas“. Kas nors skaitydavo vietinį laikraštuką apie pergalės fronte. O paskui ir komentarai. Kai kurie sujaudinti tvirtindavo: „Kad tik greičiau tą vokiečių nugalėtume, o su amerikiečiais tai greit susidorsime. Tada ir visus pasaulius bus išvaduos nuo buržujų“. Ir žvelgdavo į mus, buržujus, kaip surea-guosim. Jiems jau buvo pasakyta, kas mes esam, o pradžioje visi manė, kad atvyko artistai (pagal aprangą) ir džiaugėsi, kad tos dienos vakare bus klube vaidinimas.

Nemažiau ir mes stebėjome vietinių papročius bei elgesius. Aiškiai skyrėsi jaunosios kartos kalbos maniera nuo senosios. Jaunieji kalbėdami keikdavosi kiekvienam sakinyje. Lyg keiksmas jais padėtų koncentruoti mintis tolesniam sakiniui. Pradžioje labai nustebo, kai išgirdom mūsų kambario šeiminką, jauną tėvą, myluojant savo pusmetinį sūnų šitaip: „Ach ty moi myly bled“.

Tačiau buvo gyva ir senoji karta, nukentėjusi nuo revoliucijos. Atėmė iš jų žemes ir pievas, kuriomis galėjo naudotis neribotai dėl gyventojų retumo. Arkliai ir padargus konfiskavo, palikę laikyti tik po vieną karvę. Žodžiu, viskas kaip Lietuvoje, tik vos keletą metų anksčiau. Jų arkliai ir šiandien tebetraukė ratus ir roges, bet kokie suvarge ir liesi, vos pajuda! „Blogas caras dabar valdo Rusiją“, — senieji sako.

O jauniems kitaip atrodė. „Negaliu patikėti, kad Stalinas žino, kaip mes vargstame. Jei žinotų — nubautų vietos valdininkus — tikruosius kaltininkus“.

Vyresnieji savo vaikus ragino neiti kariauti prieš vokiečius. Geriau lai jie mus užkariauja.

Bus daugiau

LIETUVA NAUJOJE EUROPOJE

E. RINGUS

Apie padėtį Lietuvoje sakoma ir rašoma įvairiai. Iki „Pakso aferos“ Lietuvos gyventojų ir retų užsieniečių įvertinimuose sklido optimizmas. Trečiojo prezidento rinkimai praėjo be skandalų. Jie atėjo vėliau, kai nepatyrę balsuotojai pamatė naujo prezidento tikrą veidą. Pirmą smagį suteikė rinkėjams žinia, kad jį prezidentas yra gruzinės-kerėtojos ir rusų milijonieriaus įtakoje. Vėliau paaiškėjo, kad prezidentas yra įveltas į visokias „kombinacijas“, nelabai tinkančias prezidento įstaigai.

Naujai išrinktas prezidentas turbūt neįvertino demokratinės santvarkos. Juk jis su-brendo tada, kai aukščiausias pareigūnas savo teritorijoje buvo neliečiamas, ir apie galimybę nušalinti prezidentą jis negirdėjo. Gal jis sekė kitų sovietinių respublikų vadovais? Kazachstano, Uzbekistano, Turkmenistano buvę „sekreteriai“ tapo tų kraštų prezidentais iki gyvos galvos, o Azerbaidžano

prezidentu tapo buvusio sekretoriaus sūnus.

Vokiečių žurnalistas, stebintis įvykius Pabaltijo šalyse, ryšium su Lietuvos įstojimu į NATO ir Europos Sąjungą, aplankė šį kraštą. Savo įvertinimuose jis paskelbė straipsnyje: „Lietuva — Baltijos valstybių ekonominis stebuklas“. Vilnius ypač sužavėjo straipsnio autorius. Jis palygino mūsų sostinę su Praha, kurią netgi vokiečiai vadino „Aukso miestu“. Užsilikę baroko pastatai ir modernūs naujieji skiria Vilnių nuo kitų sovietinių miestų. Vilnių autorius vadina Rytų Europos žemčiūgu. Jam patinka miesto gyventojai, kurių akys jis matė optimizma. Nuklysdamas į istoriją, autorius kritikuoja Hitlerį, kad savaitę prieš karą pradžią vokiečiai atidavė Lietuvą Maskvai, nes, pagal dabar skelbiamus pranešimus, savaitę su-gaišta Lietuvoje, sustabdė Maskvos kapituliaciją. Istori-kams autorius primena faktą, kad iš visų respublikų, lietuviai buvo pirmieji drįsę sugriauti partijos geležinę drausmę, kai

A. Brazauskas atsisakė klausyti Maskvos. Lietuvos „dainuojanti revoliucija“ davė toną kitoms. „Sąjūdis“, būdamas pirmuoju opoziciniu judėjimu Sovietų Sąjungoje, padrasino kitas respublikas ir, kai Kovo 11 Lietuva paskelbė nepriklausomybę, Gorbačiovo dainuojančią revoliuciją pakeitė į kruviną. Parlamentą besaugant, žuvo 14 jaunų gynėjų.

Kaip ir kitose respublikose, perėjimas iš vienos sistemos į kitą negalėjo būti tvarkingas. Autorius primena ir lygina V. Landsbergio likimą su Lenkijos prezidentu Walesa. Abu politikai atliko savo uždavinius garbingai ir nebus užmiršti abiejų šalių istorijose. Tačiau tarp reikšmingiausių politinių veikėjų žurnalistas ypatingą dėmesį atkreipia į Algirdą Brazauską, kuris, žinodamas partijos discipliną, drįso jai pasipriešinti, o atgavus nepriklausomybę, Brazauskas tapo pirmuoju Lietuvos prezidentu ir šiandien vadovauja valstybiniam aparatui. Jis bus reikalingas Lietuvai dar daug metų, jeigu liks savo pareigose su naujai

IŠSIUGDYTI JAUNIMO VADOVUS, PROPAGUOJANČIUS SVEIKĄ GYVENSENĄ

Lietuvos moksleivių parlamento valdybos pirmininkas Audrius Matikūnas. M. Ambrazo (Elta) nuotr.

Lietuvoje įgyvendinamas „Jaunimui palankios paslaugos Lietuvoje“ turėtų apsaugoti jaunus žmones nuo žalingų įpročių ir išugdyti jaunimo vadovus, kurie propaguos sveiką gyvenimą.

„Laiku suteiktos paslaugos 10-24 metų žmonėms sudarytų galimybę vėliau išvengti daugelio mirčių“, — birželio 29 d. surengtoje spaudos konferencijoje pabrėžė Valstybinės visuomenės sveikatos priežiū-

ros tarnybos vyriausioji specialistė Ingrida Skridailienė.

Jungtinių Tautų remiamas projektas, kurio įgyvendinimui 2003 — 2005 metams skirta 234,000 dolerių, turėtų padėti savivaldybėse įsteigti sveikatos centrų jaunimui, kuriuose jie gautų konfidencialią informaciją. Šios paslaugos turėtų atitikti jaunimo poreikius, o jas turėtų teikti draugiškai nusiteikę bei specialiai apmokyti specialistai.

„Šioje programoje numatyta atskirose savivaldybėse steigti sveikatos centrus, kur jaunimas galėtų kreiptis asmeniškai ir dėl savo problemų pasitarti su specialistais. To šiandien jaunimui labai reikia — ne kiekvienas nori, kad jo paslaptis žinotų šalia esantys“, — teigia Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos skyriaus vedėjas Romualdas Sabaliauskas.

Tyrimas parodė, kad savivaldybėse yra pavienių mėginių, tačiau tai netapo tendencija, o geranoriškumo daugelyje sveikatos įstaigų trūksta jau pradedant registratūra. „Labiausiai tiek medikai, tiek pe-

dagogai, tiek teisėsaugos atstovai ar socialiniai darbuotojai stokoja įgūdžių bendraujant su 10-24 metų amžiaus jaunimu“, — atkreipia dėmesį Valstybinio aplinkos sveikatos centro specialistė Aldona Jociūtė.

„Gelbėjimo ratu jaunimui“, — taip projektą pavadino Lietuvos moksleivių parlamento valdybos pirmininkas Audrius Matikūnas. Anot jo, tai pirmasis atvejis, kai jaunimas į projekto įgyvendinimą įtraukiamas nuo pat pradžių. „Svarbiausia, kad visos paslaugos būtų teikiamos, atsižvelgiant į jaunimo teises ir žmogaus orumą“, — pažymėjo moksleivių atstovas.

Tikimasi, kad išanalizavus jaunimui reikalingų paslaugų poreikį, projektą finansuos ir savivaldybė. „Reikia suprasti, kad jeigu ši problema nebus sprendžiama šiandien, — ateityje ji išsisklaidys dar labiau“, — sakė R. Sabaliauskas.

Manoma, kad projektas, padės išugdyti fokusus jaunimo vadovus, kurie ne demonstruos žalingus įpročius, o rodytų atvirkščią pavyzdį — propaguos sveiką gyvenimą. (Elta)

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalauskaitė

Thirty second lesson. (Thiory sekond leson) — Trisdešimt antra pamoka.

The Twelfth Lithuanian Folk Dance Festival and the Fourth of July weekend. (The twelfth Lithuanian Folk Dance Festival and the Fourth of July weekend) — Dvyliktosios lietuvių tautinių šokių šventės ir Liepos ketvirtosios savaitgalis.

This is the weekend that the Fourth of July is going to be celebrated in the United States. (This is the weekend that the Fourth of July is going to be celebrated in the United States) — Šis savaitgalis Jungtinėse Valstijose bus švenčiama Liepos ketvirtoji.

It is also the weekend of the Twelfth Lithuanian Folk Dance Festival. (It is also the weekend of the Twelfth Lithuanian Folk Dance Festival) — Šis taip pat yra Dvyliktosios lietuvių tautinių šokių šventės savaitgalis.

If you attend the Lithuanian Dance Festival, aren't you going to miss out on the Fourth of July festivities? (If you attend the Lithuanian Dance Festival, aren't you going to miss out on the Fourth of July festivities) — Jeigu dalyvausite Lietuvių tautinių šokių šventėje, ar nepraleisite Liepos ketvirtosios savaitgalio?

šokių šventėje, ar nepraleisite Liepos ketvirtosios savaitgalio?

No, the Lithuanian Dance Festival is on the third of July, the day before the Independence Day. (No, the Lithuanian Dance Festival is on the third of July, the day before the Independence Day) — Ne, Lietuvių tautinių šokių šventė yra liepos trečia, dieną prieš Nepriklausomybės šventę.

I wouldn't miss the Lithuanian Dance Festival, the Lithuanian Canadians are also participating. (I wouldn't miss the Lithuanian Dance Festival, the Lithuanian Canadians are also participating) — Aš nepalaiduosiu Lietuvos tautinių šokių šventės, Kanados lietuviai taip pat dalyvaus.

I read in the newspaper that the President of Lithuania is going to be a guest at the Dance Festival. (I read in the newspaper that the President of Lithuania is going to be a guest at the Dance Festival) — Aš perskaičiau laikraštyje, kad Lietuvos prezidentas bus svečias šokių šventėje.

I also read that the Lithuanian Ambassador is coming to Chicago that weekend. (I also read that the Lithuanian Ambassador is coming to Chicago that weekend) — Aš taip pat perskaičiau, kad Lietuvos ambasadorius ateis į Čikagą tą savaitę.

(Ai also read that the Lithuanian Ambassador is coming to Chicago that weekend) — Aš taip pat perskaičiau, kad Lietuvos ambasadorius ateis į Čikagą tą savaitę.

I am really looking forward to seeing all the dignitaries and all my friends from all over the United States and Canada. (I am really looking forward to seeing all the dignitaries and all my friends from all over the United States and Canada) — Aš tikrai laukiuosi matyti visus tuos garbius žmones ir savo draugus iš visų Jungtinių Valstijų, ir Kanados.

It sounds like Chicago is going to have more Lithuanians than Vilnius that weekend. (It sounds like Chicago is going to have more Lithuanians than Vilnius that weekend) — Atrodo, kad tą savaitę Čikagoje bus daugiau lietuvių negu Vilniuje.

I hope that everybody comes, it's so much more fun when everybody is here. (I hope that everybody comes, it's so much more fun when everybody is here) — Aš tikiuosi, kad visi ateis, yra žymiai smagiau, kai visi susirenka.

Stasys Goštautas

Užrašai iš Provincijos

ANTANAS MOCKUS – KANDIDATAS Į PREZIDENTUS

Nors jo vardas yra Antanas ir pavardė Mockus, jis nėra dar vienas kandidatas į Lietuvos prezidentus. Prieš porą dienų buvau Lietuvos generaliniame konsulate New York'e ir be jokio entuziazmo balsavau už prezidentą ir už Lietuvos parlamentą. Iš jų nelaukiu jokių darbų ir jokios atsiskaitomybės. Vienintelis kandidatas, už kurį balsuočiau su entuziazmu, negali būti renkamas Lietuvoje. Jis yra Kolumbijos kandidatas į prezidentus, Antanas Mockus. Lietuvoje tikrai tokio šaunaus kandidato nėra.

Prieš porą mėnesių Antanas Mockus — Sivickas (senas ispanų paprotys pridėti ir motinos pavardę), visiems gerai žinomas du kartus Bogotos vyriausias meras, buvo pakviestas dalyvauti dviejų savaitių seminare, Kennedy School of Government ir David Rockefeller centrų Lotynų Amerikai, Harvard universitete Cambridge, Mass. Tema: kaip išspręsti Kolumbijos konfliktą, kaip taikiai pasipriešinti paskutinei smurto bangai, kuri saugiausiai jau 40 metų, ir kuri kas metai pareikalauja 27,000 smurto aukų.

Tai Ghandi ideja nuvesti į kraštutinumą. Jam grįžus iš JAV ir Australijos, kur aplankė savo dukterį Danutę, dabartinis Kolumbijos prezidentas pasiūlė Antanui ambasadoriaus postą Kanadoje. Aišku, Mockus pasiūlymą atmetė ir porą savaitių po to per Bogotos radiją ir spaudą paskelbė visiems žinoma paslaptį, kad jis kandidatuos į Kolumbijos prezidentus. Vienintelė kliūtis buvo jo galimybė, kad dabartiniam prezidentui, Alvaro Uribe, kuris pagal įstatymą negali kandidatuoti antrą kartą, pavyks pakeisti Konstituciją. Bet net ir tada Antanas galvojo, kad jis būtų neblogas pakaitalas.

Kolumbija, kaip ir daugelis kitų Lotynų Amerikos kraštų, kur amžinas politikų perrinkimas tęsiasi 40 metų, pasuko į kitą pusę, nors ir ne visai logiškai, leisdamas prezidentui būti išrinktam tik vieną kartą. Jeigu prezidentas Uribe tai darytų ir dėl visai neasmeniško motyvu, „Kolumbija, — sako Mockus, — turi ilgą pastovumo tradiciją, galėtų interpretuoti negatyviai“.

Apie Antaną Mockų, lietuvių gimusį ir augusį Bogotoje, kurio tėvai iš Kėdainių, išmokė jį kalbėti lietuviškai su ispanišku akcentu ir kurio vaikai turi lietuviškus vardus, kaip Laima ir Dalia, yra daug mano prirašyta (žr. „Naujoji Romuva“, 2003/3), nes tai nepaprasta asmenybė.

Paklaustas, kodėl jis galėtų pakeisti savo kandidatūrą, Antanas atsakė: „Už tai, kad visi jau kalba ir visi manęs klausia, ir man nusibodo išsisukinėti. Tad nusprendžiau, kad tikrai esu kandidatas ir tegul visi žino ir vertina kaip tokį“.

Mockus jau vieną kartą bandė būti Kolumbijos prezidentu, bet nepavyko, pralaimėjus pirmam ratui. Tad įdomu, kodėl dabar jis galvoja, kad gali būti išrinktas: „Dabar, — atsakė jis, — mes pagerinome įstatymų vykdymą, bet daugiausia už tai, kad dabartinis prezidentas, norėdamas sutvarkyti terorizmą, ėmėsi labai griežtų slopinančių, represyvių priemonių. Tai galima būtų pakeisti su pilietine kultūra“.

Mockus yra idealistas, kuris nori įvesti visus į pilietinę akciją, išmokyti elgtis atsakingai, kaip krašto pilietis.

Aišku, mažai kas tiki, kad bus galima pakeisti Konstituciją (tai ne Lietuvoje) ir kad dabartinis prezidentas bus perrinktas. Mockus galvoja, kad, jeigu, taip atsitiktų, dar labiau reiktų duoti kraštui pasirinkimą.

Paklaustas, kaip jis tikisi nugalėti Uribe, kurio populiarumas šiandien yra beveik 80 proc., Mockus atsakė: „Dar yra dveji su puse metų iki rinkimų, kas leidžia visokių pasikeitimų. Taip pat tikiu, kad Kolumbijos demokratini brandumą, kuris moka įvertinti gerą valdžią ir žino, kaip priimti rimtus pasiūlymus“.

Mockus tiki, kad reikia susigventi su įstatymais, reikia juos padaryti žmogaus prigimtimi, tai yra, ką jis vadina „la cultura ciudadana“. Ne vien tik politikai, teisėjai, policija ir kariuomenė gali sutvarkyti kraštą, tai yra kiekvieno piliečio pareiga. Tik aktyvus visų miestiečių įtraukimas į bendrą kovą prieš smurtą gali nugalėti tą terorizmo bangą. Kiekvieno piliečio pareiga yra išduoti teroristą. Antanas pyksta ant Kolumbijos prezidento už piniginę kompensaciją.

Paklaustas, kokias silpnas mato Alvaro Uribe, Mockus atsakė: „Kaip žmogus ar prezidentas aš nematau jame ypatingų silpnųjų. Jo silpnumas yra politika, paremta lazda ir šautuvu. Jo politika nėra užtikrinanti socialiai įtikinanti.“

Jis nėra įtikinęs kolumbiečius, kad reikia gerbti žmogaus teises. Užteks ketverių metų tokios politikos, aštuoneri būtų per daug“.

Antanas yra prieš nereikalingą smurtą ir jis yra arčiau kitų kandidatų, kurie ateina iš „Polo“ grupės, t.y. eksterioristų grupė (M19), kurie, metę ginklus, bando paimti valdžią legaliai. Prileiskim, šiandieninis Bogotos meras, Garzon priklauso tai grupei, kuri vada yra Navarro Wolf ir jie bando sujungti vieną vienintelį kandidatą prieš Uribe ir, jeigu Mockus prisijungtų prie jų, tai jis būtų tas vienintelis kandidatas. Mockus sako, kad jis nebūtina bus jų kandidatas, nes jo vizija yra skirtinga negu anų, nors daug kur jis sutinka. Sakykim: „Reikia gerbti viešą erdvę, reikia būti šykščiu su visuomenės ištekliais ir dalintis su jais, kur daugiau žmonių galėtų pasinaudoti. Nenuolatizduoti darbo jėgai ir nezaisti su populiariais išsukiais, kurie yra populiarūs vieną dieną, o paskui virsta istoriniu slogučiu, kurio negalima atsikratyti“.

Bet Mockus dar nežino, ar nenori sakyti, ar jis prisijungtų prie liberalų, ar konservatorių partijos, jam tai visai nesvarbu, iš principo jis norėtų, kad tauta ir partijos išsąmonintų įstatymus ir paverstų juos socialiniais papročiais, ir tuo atžvilgiu ir liberalai, ir konservatoriai yra panašūs: „Dabartinė valdžia pastatė pirmą vietą saugumui, kas yra labai gerai, bet nepastatė to patio vietą pagerinimui teisės arba išvystyti žmogaus teisių kultūrą“.

Mockus kaltina dabartinį prezidentą, kaip per daug „represyvų“ ir vieton to siūlo daugiau demokratinio saugumo su daugiau kultūrinio išsivystymo, daugiau valdžios paremtos įstatymais ir teise. Tai galėtų išjudinti ginklanešius ir gal pakeisti jų požiūrį į legalią valdžią. Mockus pridėjo, „Jeigu mes laikysimės žaidimo taisyklių ir dauguma mūsų parems,

labai gali būti, kad net tokie uždari elementai, kaip FARC (Kolumbijos nelegalios ginkluotos pajėgos) susigundytų grįžti į legalumą“.

Ši tema — konfliktas ir jo išsprendimas be smurto — yra viena Mockaus tezių, apie ką jis ne tik nemažai rašė, būdamas Bogotos vyriausiojo meru, bet ir aktyviai įtraukė visus miesto piliečius į bendrą darbą. Vienas leidinys, pavadintas „Akcija be smurto, civilinės visuomenės atsakymas į ginkluotą konfliktą“ (Alcaldia de Bogota, 2002), atitinka Harvard konferencijos pavadinimą. Kitaip sakant, pagal Antaną, negalima nugalėti smurto smurtu, arba, cituojant Jorge Luis Borges, reikia pasirinkti savo priešus labai atsargiai, nes gali panašėti į juos. Mockus atmeta Napoleono rekomendaciją nugalėti priešą jo ginklais.

Kaip meras, Antanas įsteigė laikraštuką „Cultura Democrática“, kuriame ne tik pats rašė apie piliečių rezistenciją be smurto, kaip vienintelį kelią, bet davė ir progą pasisakyti kitai pusei, t.y. vadinamiesiems „teroristams“, kuriuos Kolumbijoje vadina „guerrilleros“. Ne vienas politikas pasipiktino, kad mokesčių pinigais buvo duota proga pasireikšti teroristams, bet Antano pamokymas buvo labai aiškus: kaip kovoti prieš žmonių pagrobimą, ilgą laiką laikymą ir/arba nužudymą? Su kardu labai mažai buvo išlaisvinta, ir tai gali patvirtinti vietiniai lietuviai, kurie buvo pagrobti, nužudyti, arba išpirkti. Antanui geriau kovoti žodžiais negu kulkomis.

Įdomu, kad Antanas pasiūlo apie tai iš Amerikos sociologo ir politinių mokslų MIT profesorius, Roger D. Peterson („Resistance and Rebellion“, Cambridge University Press, 2001), kuris rašė apie Lietuvos rezistenciją daug požiūriu negu kaip kurie mūsų istorikai, vis bandantys užmesti kaltę už įvykius 1944-1954 ir 1989-1991.

Mockus kaltina dabartinį prezidentą, kaip per daug „represyvų“ ir vieton to siūlo daugiau demokratinio saugumo su daugiau kultūrinio išsivystymo, daugiau valdžios paremtos įstatymais ir teise. Tai galėtų išjudinti ginklanešius ir gal pakeisti jų požiūrį į legalią valdžią. Mockus pridėjo, „Jeigu mes laikysimės žaidimo taisyklių ir dauguma mūsų parems,

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.

YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 847-434-7919
8801 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties

Bus: 773-229-8761
Res: 708-425-7160
Mobil: 773-590-0205
Pager: 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestiuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team

Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER

Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarimais nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

PARDUODA

ALSIP — PERFECT STARTER HOME. Ranch. 2 bedroom. New bath. Oak floors. Move-in condition. All appliances. garage. 50x110' lot. \$129,900. Call 773-262-3534 or 773-343-4631.

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMAS
4 kambarių butas Marquette Parke
naujesniam name. \$550.
Apšildymas įtrauktas į kainą.
Tel. 773-737-0835

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620 — \$650;
2 mieg. — \$710 — \$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

VACATION IN KENNEBUNK, MAINE!
Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

SIŪLO DARBA

REIKALINGA AUKLĖ
2 metų mergaitė.
Privalo gerai kalbėti rusiškai.
Lincoln Park vietovė.
Tel. 312-497-0127.

Darbu reikalingi dažytojai,
staliai su darbo patirtimi.
Būtinai turėti mašiną.
Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

DVIEMS 4 ir 5 metų vaikams
REIKALINGA AUKLĖ
6 dienas savaitėje, gyventi kartu.
Atlyginimas \$1,200/mėn. Highland Park, IL. Tel. 847-937-7688.

Bendras sales vaizdas iš Penktosios Tautinių šokių šventės 1976 m. Čikagoje. Aleksandro Plenio nuotrauka

PASLAUGOS

A&S Sildymas Saldymas

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą

7 dienos per savaitę 773-778-4007 773-531-1833

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarušienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, (TAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

ROMA

Vos 12 augalų užtikrinant 80 proc. pasaulio maistinių augalų poreikio, pasaulis suskubo gelbėti genetinę įvairovę, patvirtindamas Tarptautinį augalų genetikos išteklių maistui ir žemės ūkiui susitarimą. Susitarimas išgalioja šią savaitę, jį pasirašius 55 valstybės, tarp kurių vis dar nėra JAV, didžiausios pasaulyje maisto gamintojos. „Tai naujos eros pradžia“, pareiškė JT maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAP) generalinis direktorius Jacques Diouf. Anot jo, dabar pirmenybė teikiama didelį derlių dėl chemikalų duodančioms kultūroms, todėl pasaulio maisto tiekimas tampa vis labiau vienpusiškas. Iš 10,000 augalų, kurie buvo pritaikyti maistui ir pašarui per žmonijos istoriją, didžioji dalis pasaulio gyventojų priklauso tik nuo 150. Pavyzdžiui, viso pasaulio bananų tiekimas priklauso nuo vienintelės rūšies „Cavendish“. Naujajame susitarime numatoma 260 mln. JAV dolerių labdaros fondas, iš kurio būtų remiami 1,400 pasaulio genų bankų, o priėjimas prie genetinės medžiagos būtų užtikrintas visoms suinteresuotoms šalims. Susitarimas apsaugos apie 600,000 genų pavyzdžių, kuriuos saugo Tarptautinių žemės ūkio tyrimų konsultacinė grupė. Genų bankai taip pat saugos mažai žinomas rūšis besivystančiose pasaulio valstybėse, kurias tarptautinės maisto bendrovės ignoruoja.

PRAHA

Čekijos prezidentas Vaclav Klaus ketvirtadienį priėmė ministro pirmininko Vladimiro Špidla atsistatydinimą ir atėmė kelis deryboms su parlamento frakcijomis, kuriose bus mėginama išieiti iš politinės aklavietės. V. Klaus vėliau turėtų susitikti su Stanislavu Gross, kuris pakeitė V. Špidla valdančiosios Socialdemokratų partijos vadovo poste, bei kitų partijų vado-

vais. V. Špidla praėjusį savaitgalį pasitraukė iš partijos vadovo pareigų, kai joje kilo pasipriešinimas jo vadovavimui po labai nesėkmingų Europos Parlamento rinkimų birželį. 34 metų S. Gross, buvęs traukinių mechanikas, garsėjantis savo derybiniais sugebėjimais, norėtų suformuoti naują vyriausybę su dviem tais pačiais centro dešinės partneriais, kurie rėmė ir ankstesnį kabinetą. Tačiau šiam susivienijimui iki daugumos parlamente trūksta kelių balsų, todėl kalbama ir apie pirmaikių rinkimų galimybę. V. Klaus nori, kad naująją vyriausybę remtų aiški dauguma. Kad užsitikrintų daugumą 200 vietų žemumosiuose parlamento rūmose, S. Gross turi gauti mažiausiai dviejų perbėgėlių iš susivienijimo paramą arba ieškoti opozicijos pritarimo.

JAV

WASHINGTON, D.C.

JAV Federalinis izdo bankas (FIB) trečiadienį pirmą kartą per ketverius metus padidino bazines palūkanų normas. Vienos nakties tarpbankinių pasakų palūkanų normos buvo padidintos nuo 1 proc., tai yra nuo žemiausio nuo 1958 m. lygio, iki 1.25 procento. Pasak Federalinio izdo banko vadovo Alan Greenspan, bazinės palūkanų normos bus laipsniškai sugrąžintos iki „normalaus lygio“, jei infliaciniai procesai ne sustiprės. FIB nuomone, didžiausio pasaulio ūkio augimas „yra pakankamai spartus“, o situacija darbo rinkoje pagerėjo. Komiteto vertinimais, augimo ir infliacijos rizikos iš esmės yra subalansuotos. Rinkos vertinimai, Federalinis izdo bankas didins bazines palūkanų normas itin lėtai — po 0.25 procentinio punkto per vieną kartą. Atėties sandorių kainos rodo, jog iki metų pabaigos bazinės palūkanų normos bus padidintos iki 2.25 procento. Didesnės JAV bazinės palūkanų normos taip pat turėtų sustiprinti JAV

dolerį, o tai būtų palanku Europos eksportuotojams. Tačiau iš esmės didesnės palūkanų normos nebus palankios ūkio augimui.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Teismo dienos sulaukęs Saddam Hussein nebuvo nusiteikęs atgailauti ir pirmą kartą stojęs prieš specialų irakiečių tribunolą išsityčiojo iš savo kaltinimų, atsisakė pasirašyti dokumentus ir šį teismo procesą pavadino teatru. Jis taip pat pareiškė, kad tikrasis nusikaltėlis yra JAV prezidentas George W. Bush. S. Hussein buvo surinktas antrankiais ir grandinėmis. Jis atrodė aiškiai sulysęs nuo to laiko, kai gruodžio mėnesį jį sulaukė JAV pajėgos. Buvęs diktatorius teigė, kad „Kuveitas yra Irako teritorija“ ir kad „tai nebuvo okupacija“, sakė vienas pareigūnas, dalyvavęs puvslančių užtūkusiame posėdyje. Užkimusiu balsu tvirtindamas, kad vis dar yra Irako prezidentas, S. Hussein taip pat reišė abejones dėl šio tribunolo teisėtumo. Pasak Christiane Amanpour iš CNN, vienos iš daugelio žurnalistų, kurie buvo įleisti į teismo salę, jis atrodė „tai prislėgtas, tai karingai nusiteikęs“. Posėdyje nedalyvavo joks S. Hussein advokatas. Pirmąjį S. Hussein pasirodymą teisme gaubia paslaptis — posėdyje leista dalyvauti tik keliems žurnalistams ir pareigūnams. Filmuota medžiaga bus nuodugniai patikrinta ir tik tada skelbiama viešai. Daugelis irakiečių norėtų, jog S. Hussein būtų nušautas mirties bausme, nors kai kurie teigia, jog jis turėtų patirti skausmingesnę ir ilgesnę bausmę. „Reiktų rasti būdą priversti jį iš tiesų kentėti“, sakė Kati Hamadi. Per praėjusius du dešimtmečius nuo S. Hussein parankinių rankų žuvo jos vyras bei brolis.

A.A. Aleksandrui Dauniui prisiminti

Šių metų 2004-ųjų metų gegužės 26 dieną St. Petersburg, Floridoje, mirė 85 metų sulaukęs, bet vėžio ligos palaužtas Aleksandras Daunys.

Aleksandras gimė Kauno mieste. Kurį laiką lankė gimnaziją Klaipėdoje, kur buvome klasės draugai, 1938 m. baigė Kauno „Aušros“ berniukų gimnaziją. Vytauto Didžiojo universitete studijavo ekonomiką. 1939-1940 metais buvo paskutiniėje nepriklausomos Lietuvos karių — aspirantų laidoje. 1942-1943 m. tęsė studijas Kaune. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur tęsė studijas Kiel miesto universitete.

Atstovavo lietuviams išėviamis prie britų karinės valdžios. Nuo 1948 iki 1950 m. buvo YMCA organizacijos dalinio direktorius. Pasijėmė savo profesiniais sugebėjimais finansų srityje ir išsiskyręs malonia asmenybe, dirbo Rockefeller Foundation, International Film Foundation vadovaujamoje pareigoje.

Aleksandras Daunys palaike ryšius su lietuvių visuomene. Dalyvavo Šviesos — Santaros sambūryje New Yorke, dažnai pirmininko pareigose.

Nuo 1970 m. Aleksandras Daunys, daugiausia savo laiko

paskyrė Tautos fondui. Aktyviai dalyvavo ruošiant Tautos fondo inkorporavimo dokumentus, tarpininkaudamas su šios srities teisės specialistais. Tautos fondą 1973 m. inkorporavus, dalyvavo Tautos fondo veikloje dažniausiai kaip TF tarybos narys, o 1987-1989 m. kaip TF tarybos pirmininkas.

Tobulindamas TF organizacinę struktūrą, Aleksandras Daunys redagavo ir referavo TF įstatų pakeitimus. Tuo pačiu metu jis buvo ir TF atstovas Floridoje pirmininku. Už nuopelnus organizacijai 2001 m. gegužės 12 d. TF metinis narių susirinkimas Aleksandrui Dauniui vienbalsiai suteikė Garbės nario vardą.

Aleksandrą Daunį išskyrė iš kitų visada maloni nuotaika, taikus būdas, pakanta kitų nuomonėms, nekeičiant savosios. Dėl to natūralu, kad Aleksas prieš neturėjo.

Nuliūdę dėl šios netekties likome jo draugai.

Skaudžiai išgyvena artimiausi giminės: sūnūs Arūnas ir Aleksandras JAV, seserys Tanė Žukauskienė ir Vera Morkūnienė Australijoje, Irena Jackienė Lietuvoje su šeima.

Jurgis Valaitis

Aukos DRAUGUI 2004 kovo m.

40

Kaufmanas Genovaitis, Kaunas F, Rackauskas Eugenija, Sabaliūnas Leonas

35

Vaskevicius J, Ziuraitis J

30

Babonas A, Banaitis Donatas, Biskis Edward, Kelmelis Brone, Miglinas Jonas, Sarauskas George, Sidlauskas K, Zemaitytis Martin

25

Alinskas Tadas, Alisius S, Alkas Alfonsas, Bedulskis J, Cernius E, Galinaitis Adele, Gedminas Gene, Gelgaudas Anelė, Jakimcius Andrius, Juskeviciene Vilma, Kavaliūnas Jonas, Kazlauskas Vitas, Korzonas Raimundas, Liktorius F, Marcis John, Nekalto prasidėjimo Merg, Marijos Seseliu Draugija, Pargauskas Juozas, Pivoriūnas Klemensas, Prapuolenis A, Rimkunas John, Rudokas Stase, Stasiulis Algimantas, Vilkas Eugenijus, Zdanys Vytautas

20

Alekna Ona, Antakauskas P, Bagdonas Kazys, Berenyte L, Biskis Jadvyga, Caplenas Aldona, Cernius Elena, Gilvydis Jaunius, Jasevicius Bruno, Jesmantas Aldona, Juska Terese, Kaunas Juozas, Korsakas R, Matas Saulius, Mitrovic Ona, Navickas Brone, Noreika Marija, Norvaisas Ray, Povilavicius Ben, Raubertas R, Saulis Maria, Saulys Augusta, Scilga A, Slavinskas Irena, Spuras Marcelle, Stankaitis Olga, Vaitiekunas A, Venckus Juozas, Zileviciene Ligija

15

Karsokas Genovaitis, Liutkus R, Melinis Valentinas, Pazemenas M, Radio Free Europe, Saraka Jonas, Stanevicius Vytautas, Stokas J

12

Moliejus H

10

Aidis A, Bucmys V, Cernius J, Ernst A, Jurgaitis M, Kasiuba Liucia, Kebliris Anelė, Klevas Sofija, Laucius Akvilina, Lileikis I, Lukauskas S, Matkevicius K, Naujalis Izabelle, Paberalius S, Ramanauskas M, Ramonas Vanda, Sedukis Antanas, Svera J

5

Ceika Viktoras, Grybauskas Vytautas, Norkaitis D, Sadauskas Kazys, Stankovicius J, Venskis M, Zebertavicius V

2

Lamanauskaitė J, Lukas Ona, Luza A

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

Biudžetinių atlyginimų siūloma orientuoti į prezidento algą

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Seimas įpareigojo Teisės ir teisėtvarkos komitetą pateikti išvadą dėl valdininkų darbo apmokėjimo įstatymų pataisų, kuriomis siūloma nustatyti, kad biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimas negali būti didesnis nei prezidento.

Tokį sprendimą Seimas ketvirtadienį priėmė sustabdęs liberaldemokrato Algimanto Matulevičiaus parengtų Valstybės tarnybos, Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo, Valstybės ir savivaldybių įmonių bei Biudžetinių įstaigų įstatymų pataisų pateikimo procedūrą.

Atsistatydina Anykščių rajono meras D. Gudelis

Vilnius, liepos 1 d. (BNS) — Prezidento rinkimuose Valda Adamkų rėmęs Anykščių rajono meras liberalcentristas Darius Gudelis ketvirtadienį rajono savivaldybės tarybai įteikė atsistatydinimo pareiškimą.

Atsistatydinimo pareiškimą

Šias pataisas siūloma taikyti darbuotojams, kurie į darbą bus priimami po pataisų priėmimo.

„Jeigu Konstitucijoje parašyta, kad aukščiausias valstybės pareigūnas ir svarbiausias žmogus yra prezidentas, tai jo atlyginimas turi būti didžiausias“, aiškino A. Matulevičius.

Pasak jo, dažnai įstatymų, apibrėžiančių valstybės ir savivaldybių tarnautojų, valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės ir savivaldybių įmonių darbuotojų ir kitų biudžetinėse įstaigose dirbančių asmenų darbo apmokėjimo tvarką, sudaro sąlygas jiems

gauti didesnį darbo užmokestį nei prezidentui. A. Matulevičiaus teigimu, tai nesuderinama su konstitucine valstybės vadovo teisine padėtimi bei teisingo apmokėjimo už darbą principu.

Tuo tarpu Seimo Teisės departamentui kilo abejonių, ar nustatant biudžetinių darbo užmokestį vienu iš svarbiausių kriterijų laikyti būtent prezidento darbo užmokesčio dydį.

Šiuo metu valstybės vadovas, atskaitčius mokesčius, gauna apie 8,500 litų dydžio atlyginimą. Seimo pirmininko atlyginimas, yra 4,783 litai, o premjero — truputį didesnis nei 5,000 litų.

Jo teigimu, Anykščių rajono meras bus renkamas kitą ketvirtadienį.

D. Gudelis buvo V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas. Manoma, kad V. Adamkus jam pasiūlymą užimti Prezidentūros sekretoriaus postą.

D. Gudelis įteikė ketvirtadienį vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje.

D. Gudelis teigė, kad dabar yra bedarbis ir kitos savaitės pradžioje turėtų paaiškėti, kokias pareigas jis užims prezidento V. Adamkaus komandoje.

Lietuvoje labai mažai mokosi suaugusiųjų.

Pernai Lietuvoje suaugusiųjų gyventojų, dalyvavusių įvairiuose kursuose, seminaruose, mokymosi aprėpties rodiklis tesiekė 4.5 proc. ir buvo mažesnis nei tik už Europos vidurkį (9.6 proc.), bet ir už kaimynių Latvijos (8.1 proc.) ir Estijos (6.2 proc.) vidurkius.

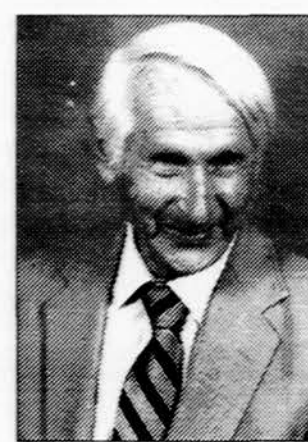
Kita tendencija — Lietuvoje mokosi vis daugiau jaunimo. Šiais mokslo metais iš viso mokėsi 82 proc. 7-24 metų jauni-

mo, o aukštojo mokslo siekė kas trečias 19-24 metų jaunuolis.

Vis dėlto Statistikos departamento prognozuoja, kad kitais mokslo metais besimokančių jaunimo gali mažėti. Tokias prielaidas leidžia daryti tai, kad pastaruoju metu sulėtėjo besimokančių skaičiaus augimas.

Jaunimas aktyviau pradėjo važinėti studijuoti užsienyje. 2000-2001 m. tuometinės Europos Sąjungos ir stojančios valstybės studijavo beveik 3,000 jaunuolių iš Lietuvos.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A Mokytojas JUOZAS PAŽERŪNAS

Su giliu liūdesiu minim brangaus vyro, tėvelio, senelio ir brolio mirties metines liepos mėn. 8 d.

Šv. Mišios bus aukojamos ketvirtadienį, liepos 8 d., 8 val. ryto Sacred Church, Melrose Park, IL, 819 N. 15 St. (Corner of Iowa St.).

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir artimuosius dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti a.a. Juozą savo maldose.

Nuliūdę: žmona Eugenia, vaikai, anūakai, seserys ir broliai

A + A VYTO UZNYNS

Mirė 2004 m. birželio 28 d., 1:50 v. p.p., sulaukęs 86 m. Gimė Lietuvoje, Plungeje. Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: dvi dukters, Linda Uznytė ir Alvin Petkienė, anūkė Hayley Ellen Petkus, zentas Donald M. Petkus ir kiti giminės.

A.a. Vyto buvo vyras a.a. Adelės, brolis a.a. Bronės Dobilienės ir a.a. Ancetos.

Priklausė Dariaus ir Girėno American Legion Post 271, Past Master Azure Lodge 1153, Scottish Rite ir Medinah Shrines.

A.a. Vyto bus pašarvotas penktadienį, liepos 2 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemonte. Karo Veteranų apeigos 7:30 v. v. ir 8 v. v. prasideda Masonų organizacijos apeigos.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 3 d. 10 v.r. Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionis bus palydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Vietoj gėlių prašom aukoti Plungės Našlaičių namams. Kviečiame visus artimuosius, gimines ir draugus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

PALAIDOJOME A + A PETRĄ RŪKĄ

Lietingą birželio 10 d. būrelis sesių (Lietuvos Dukterų), susirinko Lietuvių tautinėse kapinėse paskutiniam „sudiev“ žmogui, kurio, deja, nepažinojom, net ir jo gyvenimo kelių, kurie privėdė prie pagalbos šauksmo. Bet tai nesvarbu. 85 m. Petriui Rūkui, gyvenusiam Brighton Parke, mirus, ligoninė kreipėsi į Lietuvos Dukteris ir buvo daromi greiti žygiai, kad šis žmogus būtų tinkamai palaidotas. Suzinota, kad jo sesuo gyvena Lietuvoje ir, jos pageidavimu, afa Petras buvo laidojamas kapinėse. Pirmininkei sesei J. Krutulienei teko praleisti daug valandų, kad su advokato pagalba būtų teisiškai viskas sutvarkyta, surasta vieta kapinėse ir t.t.

Laidotuvių direktoriui D. M. Petkui atvežus kūną karste — jis buvo gražiai su gėlėmis palaidotas. Kadangi jis buvo netikintis, todėl bažnytinį apeigų nebuvo, tik sesės pasimeldė, jį laidojant. Ačiū visiems, prisidėjusiems darbu ir dalyvavimu.

Irena Gelazienė

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštįje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ARTŪRAS PAULASKAS, liepos 2 d., penktadienį kalbės tiesioginiame eterioje „Studijoje R“, kur sutiko atsakyti į klausimus laidos metu, tel. 708-201-1500. „Studija R“ transliuojama 4 v.p.p. Čikagos laiku 1080 AM ir internetu www.laikas.com.

PLB PIRMININKAS GABRIELIUS Žemkalis dalyvaus ALTO su-ruoštoje Lietuvos ir NATO ir Europos Sąjungą įstojimo proga priėmimo šį penktadienį, liepos 2 d., 7 v.v. Balzko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Artūras Paulauskas įteiks valstybininkui Edward Derwinski Lietuvos Respublikos apdovanojimą – Gedimino ordiną. Rezervacijos daromos ALTO įstaigoje, tel. 773-735-6677, fax. 773-735-3946, arba e-paštu: AltCenter@aol.com. Renginio pelnas skiriamas paremti ALTO įstaigą Washing-tone JBANC.

ŠV. KAZIMIERO kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, liepos 3 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias

aukos kunigas Donald Petraitis, M.I.C., marijonų kunigų provincijolas. Prašome dalyvauti.

ŽIDINIO PAMALDOS – šeštadienį, liepos 3 d., 6 v.v., Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje. Vasaros viduryje norime padėkoti Visatos Kūrėjui už mums ir visai žmonijai teikiamas gėrybes. Visi nuoširdžiai kviečiami.

48-OJI LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ savaitė Dainavoje bus šią vasarą rugpjūčio 22-29 d. Norintieji jame dalyvauti ir užsisakyti kambarius prašomi kreiptis adresu: Jonas Urbonas, 1418 W. Elmwood Ave., Clawson, MI 48017, arba tel. 248-435-0209.

SESELĖS KAZIMIERIETĖS kviečia visus į vasaros gegužinę, liepos 11 d., kuri vyks 2601 West Marquette Road, Čikagoje, nuo 11 v.r. iki 4 v.p.p. Gegužinėje jūs galesite skaniai pavalgyti, paklausti muzikos, pažaisiti Bingo. Atvykite aplankyti seselių ir pasilinksinti, įėjimas į šventę nemokamas, o automobilių galima bus statyti prie Maria aukštesniosios mokyklos. Dėl informacijos skambinkite sėselei Grace Ann, tel. 773-776-1324.

PAŠTAS

Pasto problemas sprendžiam visą laiką. Kartais sekasi, kartais nesiseka, pagereja ir vėl pablogėja. Keisčiausia yra, kai žmogus paskambina į savo pašta ir paklausia, kodėl negavo „Draugo“ šią dieną, jam atsako, kad mes negauname ir jį negaunam. Tai paradoksas, kurį gali suprasti, gyvendamas Amerikoje. „Mes negauname tai jūs negaunate“. Dar pagalbėjant, liepia užpildyti „Publication Watch“, ta forma yra kaip „placebo“ tabletė, esą mes kažką jums padedame.

Turime suprasti, kaip paštas turėtų elgtis, jei būtų ne biurokratija, o tikras verslas. Jeigu prekė neatėjo tą dieną, taigi ar jūsų paštas neturėtų skambinti į centrą, iš kur turėjo ateiti? Taip krautuvės veikia visam pasaulyje. Jeigu neatveža prekių, tai krautuvė skambina į centrą ir klausia, kodėl nėra prekių. Gaila, paštas dirba kitu principu.

Žmonės rašo laiškus senatoriams, pašto viršininkui ir iš to niekas nepagereja. Ką reikia daryti kad pagerėtų pristatymas? Geriausia procedūra, tai iš patyrimo galiu sakyti, yra skambinti šios apylinkės direktoriams. Pirmiausia skambinti Mr. Jim Cochran 630-260-5400. Jis tvarko visą „Midwest area“.

Visi skaitytojai, kurie gyvena, 604, 605, 609, 613, 617, 618, 619 gali skambinti Mr. Jim Cochran. Jeigu Jim neprisiskambinat, skambinkit Mr. Tony Dobush 630-539-4753. Skaitytojai, kurie gyvena 601, 603 kur yra prastas pristatymas iš Carol Stream gali taip pat skambinti tiems direktoriams.

Pietinių priemiesčių centras, kur aptarnauja 604, 605, 609, 613, 617, 618, 619, dar galite skambinti direktoriui Mr. Lee 708-563-7420 arba Ms. Desiree Gardner 708-563-7432. Jų supervisor yra Mr. James Holmes 708-563-7800. Skambinkit visą laiką, kai negaunate „Draugo“, visiems tiems ponams.

Dar galite skambinti Mr. Wayne McMahon į Carol Stream centrą dėl 601, 603, 630-260-5400.

Aš tvirtai tikiu, kad mano vieno skambinimai per daug metų nepaveikia kaip turėtų paveikti tuos ponus, ir todėl prašau visų skaitytojų tarp išvardintų „zip codes“ skambinti!

Kai kalbėsime, niekad nereikia pykti, prašykite pagalbos. Sakytis savo pavardę ir adresą ir prašykite, kad skambintų atgal ir pasakytų, kodėl negaunate „Draugo“. Kai sutvarko, paskambinkit ir ačiū pasakyt.

Pirmiausia noriu šį planą įvesti į minėtus „zip codes“. Antras planas bus suvesti kelią į kitus miestus, gauti centrų direktorių telefonus ir daryti tą patį procesą, kad paštas pagerėtų. **Valentinas Krumplis** „Draugo“ adm.

Spaudos apžvalga

CHICAGO TRIBUNE RAŠO APIE ČIKAGOS ORĄ

Trečiadienio leidime, Chicago Tribune reporteris Michael Hawthorne rašo apie tai, jog antradienį, birželio 29 d., federalinė valdžia pateikė duomenis apie oro užterštumą, kur nurodyta, jog Čikagos miestas – pati užteršiausia teritorija oro atžvilgiu valstyje ir davė miesto valdžiai 5 metus išvalyti orą.

Pranešime nurodyta, kad Čikaga yra 14 vietoje pagal užterštumą visoje Amerikoje. Pirmi penki užteršiausi miestai yra: Los Angeles, Visalia, Bakersfield ir Fresno Kalifornijoje, bei Pittsburgh. Tyrinimus atliko „American Lung Association“.

Chicago Tribune inf.

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Štutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

XII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS atidarymas Čikagos miesto širdyje

Šią netikėtai maloniai vėsia vasarą XII Lietuvos tautinių šokių šventė po 8 metų sugrįžusi į Čikagą, garsinamą įvairiose žinomose miesto vietovėse. Birželio 24 d. Chicago Summer Dance Grant parke, grojant tautinių šokių kapelai „Sodžius“, o tautinių šokių „Grandis“ vadovei Rėdai Ardytei-Pliurienei aiškinant mūsų šokių paslaptis, visi atvykę galėjo smagiai pasilinksinti. Birželio 29 d. Millennium parke prie fotografijų parodos, skirtos įvairių pasaulio tautų šeimoms, taip pat ir Lietuvos, grojo džiazo muzikantas Kęstutis Stančiauskas ir jo grupė „Street Dancers“.

Ir štai, birželio 30 d. lietuvių susirinko pačioje miesto širdyje — Daley Plaza, prie Picasso skulptūros. Jau nuo 10 val. ryto aikštėje rikiavosi palapinės, skelbiančios būsimą muge, plevėsavo Lietuvos ir JAV vėliavos, smalsumą žadino ir įvykio svarbą skelbė XII Lietuvos tautinių šokių šventės plakatai, emblemos, žmonės pasipuošę lietuvių tautiniais kostiumais. Būsimi šventės ruošos komiteto nariai, vicepirmininkė Marytė Meškauskaitė atsakingai derino veiksmus, o ant pakyls buriantis garbin-giams svečiams laikrodžiai jau skelbė renginio pradžią — XII Tautinių šokių šventės atidarymo momentą.

Čikagos miesto valdžios atstovė Rose Farina pirmoji pasveikino Lietuvos Bendruomenę, šventės ruošos komiteto narius, surengusius išpuodingą tautinę šventę, šiandien šeiminkaujančius pagrindinėje miesto aikštėje, sveikino „Sisters City“ atstovė Julie Stagliano. XII Tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininkė Audronė Tamulienė žodį suteikė Lietuvos Respublikos ambasadoriui JAV ir Meksikoje Vygaudui Ušackui, kalbėjo generalinis konsulas Čikagoje Ar-

vydas Daunoravičius, garbės konsulas St. Balzekas, Jn., nuoširdžiai žavėjosi Lietuva ir visus kvietė apsilankyti puikioje Lietuvos šaleleje. Čia pat, šalia galėjai matyti žymųjį krepšininką Šarūną Marčiulionį, dalyvavo Pasaulio LB valdybos pirmininkas Gabrielius Žemkalis, JAV LB pirmininkė Vaiva Vėbraite, Kanados LB pirmininkė Rūta Žilinskienė, ALTO pirmininkas Saulius Kuprys. Šios tautinių šokių šventės meno vadovė Rasa Poskočimienė dėkodama Rose Farina už malonų bendradarbiavimą, už atidų ir nuoširdų dėmesį lietuvių veiklai, įteikė puokštę gėlių. Simboliškai atidaryti lietuvių tautos šventę Čikagoje buvo pakviesti A. Tamulienė ir V. Ušackas. Jie čia pat ir atrišo, laikomų dviejų „Kalnapušės“ šokėjų, atstovų iš Lietuvos, Neringos, vienoje pusėje ir dviejų „Spindulio“ šokėjų iš Lemonto, ištemptų tautinių juostų ryšį.

Rasai Poskočimienėi užgrojus akordeonu šoko „Spindulio“ poros, jas keitė „Kalnapušės“ šokėjai. Tik ką atvykę iš Lietuvos, jau sukosi, koncertavo Čikagos centre, draugų būryje. Galėjai klausytis grojant skudučiais, galėjai stebėti, kaip tiksliai, meistriškai staklėmis Audronė Tamulienė, taip, taip, ta pati šventės ruošos vadovė, audė lietuvišką tautinę juostą. Žiurovai lipė aplipo Liudą Valadką marginantį vasku kiaušinius, leidusį ir kitiems norintiems pasipraktikuoti. Buvo galima sunerti iš šiaudelių įvairiausių ornamentų. „Racine“ kėpyklos savininkas Juozas Kapačinskas vaišino lietuviškais pyragais, gaivino gardžiais gėrimais. Čikagos konsulas šauniai pasiruošęs įvairiausiai leidiniais garsino Lietuvą, buvo paroduami šventės suvenyrai, bilietai į šokių šventę, žmonės žavėjosi gintaro papuošalais, lietuviškais suvenyrais, tauto-

Oficialus XII Lietuvos tautinių šokių šventės atidarymas Daley Plaza, Čikagoje. Iš kairės: krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, Stanley Balzekas, Jr., JAV LB valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraite, Kanados LB pirmininkė Rūta Žilinskienė, LR konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, ALTO pirmininkas Saulius Kuprys ir XII Lietuvos tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininkė Audronė Tamulienė.

Šventėje dalyvavo: (iš kairės) Vaiva Vėbraite, Aušrelė Sakalaite, iš Lietuvos atvykusi Vida Bogdanavičienė bei Audronė Elvikienė.

dailės dirbinius. Visko neišvairdinsi. Tikėkime, kad Lietuvos vardas tapo žinomas dideliu būriui žmonių, kad įvairiaspalviai tautiniai kostiumai, muzika sužadino smalsumą ir šventinę nuotaiką ir paskatins susipažinimo vakaras ir šokiai. Vadovauja Jonas Gražys ir kviečia visus smagiai praleisti vakarą maloniame draugiška-

centre. O tautodailės paroda ir mugė nuo liepos mėn. 1 iki 3 d. veiks Hyatt Regency O'Hare viešbutyje šventės uždarymui skiriami net du pokyliai: vyresniems ir jaunimui vaisės ir šokiai. XII Tautinių šokių šventės renginiai prasidėjo atnešdami į kiekvienus namus šventinę nuotaiką ir norą dalyvauti, būti kartu. Vis kviečiami, visi laukiami.

Laima Krivickienė

„Spindulio“ šokėjai.

Nuotraukos S. Krumplienės.

„Draugo“ knygynėlyje

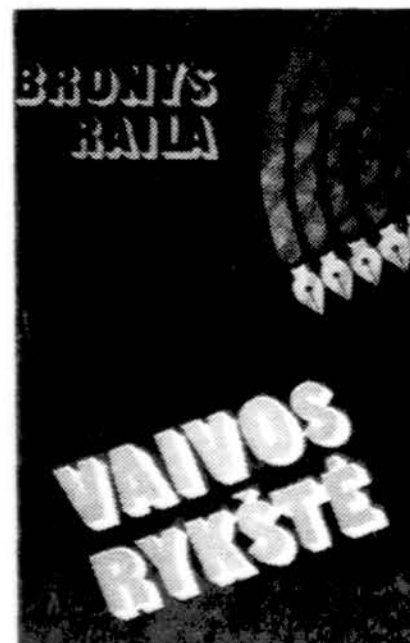
Bronys Raila

VAIVOS RYKŠTĖ

„Vaivos rykštės“ autorius Hollywoode, Kalifornijoje, kalbėjo į Lietuvą šimtus kartų. Šios prkalbos (1975 – 1979) ir yra pateiktos knygoje.

Už jdomų ir rimtą lietuviškojo gyvenimo klausimų kėlimą ir vaizdavimą, skaitytojų mėgiama, kaip vienas iš populiariausių laikraštinių. Kritikai, nepaisant pažiūrų skirtumų, jam pripažįsta platų intelektualinį akiratį, brandžią erudiciją, kalbos gyvumą, stiliaus rafinuotumą, satyros bei ironijos dovana.

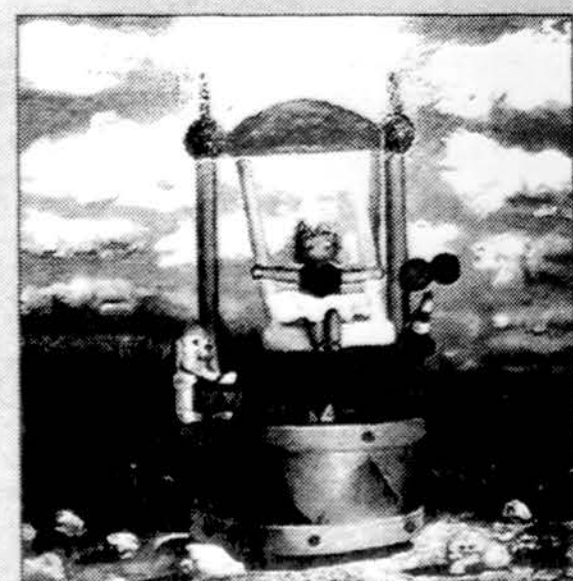
„Vaivos rykštė“ Lietuvai, kupina aštrios sovietinio gyvenimo kritikos, protarpiais pagyvinama humoru ir satyra. Knygos kaina 5

dol. Norintieji įsigyti šią ar kitas knygas, skambinkite į „Draugo“ knygynėlį, tel. 773-585-9500.

Čiurlionio galerijoje JC

Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje vyksta dailininkės Sigitos Šulaitytės meno darbų paroda, kurioje pristatomi keli darbai ciklai: konceptualioji abstrakcija ir metaforinis realizmas (su sturrealizmo elementais).

Paroda veiks iki rugpjūčio 15 d. Visi mėgstantys meną, kviečiami atvykti ir susipažinti su talentingos dailininkės Sigitos Šulaitytės menu.

DRAUGO biuletenis TURGUS

773-585-9500 • FAX 773-585-8284

vardas _____
pavardė _____
adresas _____
miestas _____
telefonas _____

MANO NEMOKAMAS SKELBIMAS

Siųskite patalpa arba fakso:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629